

Omgevingsanalyse Kluisbergen

Vorbereiding meerjarenplan 2026-2031

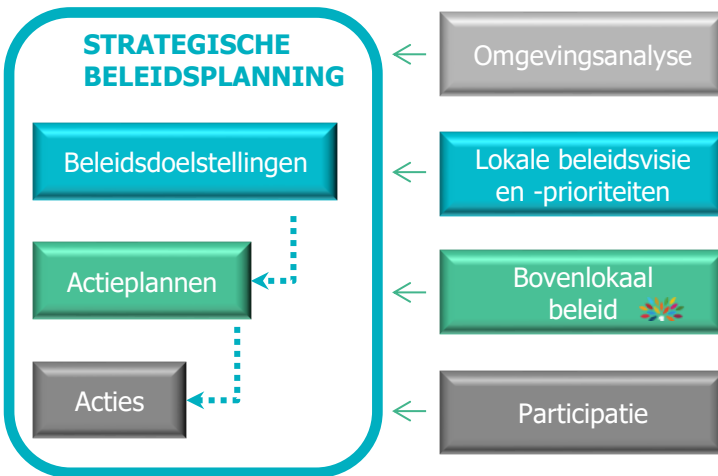

Inleiding	p. 3
Externe Analyse	p. 6
De mensen van Kluisbergen	p. 6
Demografie	
Welvaart en Armoede	
Zorg en onderwijs	
Vrije Tijd en Cultuur	
Conclusie	
(duurzame) economie en werkgelegenheid	p. 20
Arbeidsmarkt en economie	
Handel	
Mobiliteit	
Conclusie	
Omgeving en klimaat	p. 35
Ruimtegebruik	
Landbouw	
Wonen	
Energie	
Water	
Conclusie	
Veiligheid en sterke publieke instellingen	p. 42
Veiligheid	
Bestuur	
Conclusie	
Conclusie	p. 46
Interne analyse	p. 47
Interne organisatie	p. 49
Financieel beheer	p. 56
Medewerkers	p. 64
Infrastructuur	p. 67
Conclusie	p. 68

Waarom een Omgevingsanalyse?

Aan het begin van een nieuwe legislatuur maakt elke gemeente zich traditiegetrouw op voor het uitschrijven van een nieuw meerjarenplan. In dit meerjarenplan bespreekt het bestuur de plannen voor de komende jaren.

Het meerjarenplan kent stevast eenzelfde vorm. En verschillende bronnen van informatie voeden dit meerjarenplan.

De omgevingsanalyse is één van deze bronnen en is een ambtelijk instrument dat de basis vormt voor de opmaak van het nieuwe meerjarenplan.

Andere bronnen voor de opmaak van het meerjarenplan zijn het partijprogramma van de meerderheid, informatie vergaard in eventuele participatiemomenten met de burger en bovenlokaal beleid.

Wat is een omgevingsanalyse?

De omgevingsanalyse bespreekt zoals de naam doet vermoeden de omgeving waarin de gemeente zich bevindt en functioneert en projecteert deze naar de komende jaren. We splitsen de omgevingsanalyse op in twee onderdelen, namelijk:

1. De externe omgevingsanalyse

De externe omgevingsanalyse bespreekt de omgeving waarin het bestuur functioneert en neemt verschillende beleidsthema's onder de loep om dit te doen.

De Vlaamse overheid definieerde 14 beleidsthema's die onderdeel uitmaken van de externe analyse.

2. De interne omgevingsanalyse

Ook de interne omgeving waarin het bestuur functioneert is een belangrijk element dat mee te nemen is in de opmaak van het meerjarenplan. Voor het opmaken van de omgevingsanalyse houden we rekening met de elementen uit de Leidraad Organisatiebeheersing, die door de Vlaamse Overheid naar voor wordt geschoven als instrument voor het beoordelen van de lokale besturen.

De elementen waarop in het kader van de interne analyse wordt ingegaan zijn:

1. Visie, missie en organisatiecultuur
2. Organisatiestructuur en monitoring
3. Dienstverlening en innovatie
4. Communicatie en informatie
5. Financieel beheer
6. HR-management
7. Samenwerking en netwerken

De SDG als kapstok

In het kader van duurzame ontwikkeling en maatschappelijk verantwoord bestuur, vormt de implementatie van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) een essentiële pijler voor de strategische beleidsvorming van de gemeente Kluisbergen. De SDG's, zoals opgesteld door de Verenigde Naties, dienen als een universele blauwdruk om een betere en duurzamere toekomst voor iedereen te bereiken. Deze 17 doelen richten zich op uiteenlopende mondiale uitdagingen, waaronder armoede, ongelijkheid, klimaatverandering, milieudegradatie, vrede en rechtvaardigheid.

Voor Kluisbergen bieden de SDG's een holistisch kader om bestaande en toekomstige beleidsinitiatieven te evalueren en te verbeteren. Door deze doelen als kapstok te gebruiken, kan de gemeente haar sociale, economische en ecologische beleid integraal en samenhangend vormgeven. Dit draagt bij aan het verhogen van de leefbaarheid en het welzijn van haar inwoners, terwijl tegelijkertijd wordt ingespeeld op mondiale uitdagingen.

Deze omgevingsanalyse heeft tot doel een diepgaand inzicht te verschaffen in de huidige staat van de gemeente Kluisbergen in relatie tot de SDG's. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar de huidige stand van zaken, maar ook naar de kansen en bedreigingen die zich voordoen. We evalueren hoe goed Kluisbergen presteert op het gebied van elk SDG en identificeren mogelijke verbeterpunten en strategische kansen.

DUURZAME ONTWIKKELINGS DOELSTELLINGEN

Aanpak

In de voorbije periode werd intensief gewerkt aan de opmaak van deze omgevingsanalyse. Hierin werd gekozen voor een inclusieve aanpak, waarbij de diensten van het bestuur uitgebreid werden bevraagd. Dit gebeurde aan de hand van workshops, waarin de medewerkers werden samengebracht om te reflecteren over de huidige context waarbinnen Kluisbergen functioneert, en mogelijk toekomstig beleid.

Als insteek voor deze reflecties werd een gemeenteprofiel opgemaakt, dat objectieve statistische data verzamelde om een gedetailleerd beeld te schetsen van de demografische, economische en sociale kenmerken van Kluisbergen. Dit profiel diende als basis voor verdere analyses en discussies, waarbij trends en ontwikkelingen in kaart werden gebracht die van invloed kunnen zijn op het behalen van de SDG's.

Voor de interne analyse werd voornamelijk teruggegrepen naar reeds bestaand materiaal onder de vorm van auditresultaten aangeleverd door Audit Vlaanderen. Deze audit bood waardevolle inzichten in de sterke en zwakke punten van de huidige gemeentelijke werking en vormden een belangrijk vertrekpunt voor het formuleren van aanbevelingen en strategieën.

In de volgende hoofdstukken zullen we de bevindingen van deze omgevingsanalyse verder uitwerken, met een specifieke focus op de meest relevante SDG's voor Kluisbergen. Hierbij zullen we zowel de huidige prestaties als de toekomstige uitdagingen en kansen gedetailleerd bespreken, om zo een helder en actueel beeld te schetsen van de duurzaamheidstransitie binnen de gemeente.

Burgerbevraging Agentschap Binnenlands Bestuur

Doorheen de analyse beroepen we ons op regelmatig op een burgerbevraging voor een meer subjectieve inzicht in de tevredenheid van de inwoners van Kluisbergen. Driejaarlijks organiseert het Agentschap Binnenlands Bestuur in samenwerking met Statistiek Vlaanderen de burgerbevraging Gemeente-Stadsmonitor. Hiermee wordt gepeild naar de tevredenheid, de participatie en het gedrag van burgers, en dat over heel uitlopende thema's heen: van samenleven over wonen tot mobiliteit en klimaat. De steekproef van Kluisbergense inwoners die werden bevraagd was 920 inwoners. De responsgraad bedroeg 26,2%. Kluisbergen scoort hiermee iets lager dan het Vlaamse gemiddelde van 33,2%.

Referentiepunten

Om de score van Kluisbergen op vlak van de verschillende statistieken in perspectief te plaatsen vergelijken we deze met een aantal referentiepunten. We doen dit door de resultaten te vergelijken met [Vlaamse gemiddeldes](#) of resultaten op regio-niveau de [Vlaamse Ardennen](#).

Daarnaast is het vaak ook bijzonder relevant om de Kluisbergense resultaten te vergelijken met die van gelijkaardige gemeenten. Om dit op een correcte manier te doen beroepen we ons op de Belfius-clustering, die Kluisbergen in de [V4-cluster](#) plaatst.

De V4-cluster betreft die van de woongemeente met toenemend aantal jongeren. Andere gemeenten uit de cluster zijn Sint-Amands, Baarle Hertog, Vorselaar, Liedekerke, Mesen, Avelgem, Sint-Lievens-Houtem, Berlare, Moerbeke, Wachtebeke, Brakel, Lierde, Gingelom, Halen, Heers, Essen, Stabroek, Nijlen, Landen, Wervik, Haaltert, Herzele, Lede, Lebbeke, Kruibeke, Sint-Gillis-Waas, Dilsen-Stokkem.

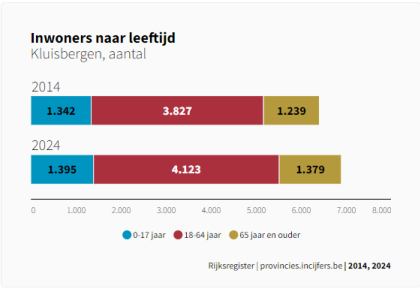
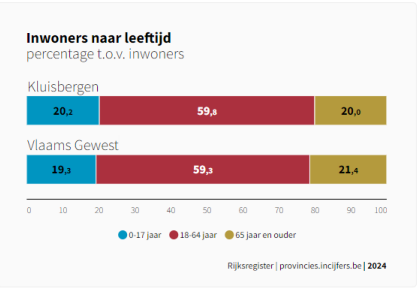
De mensen van Kluisbergen

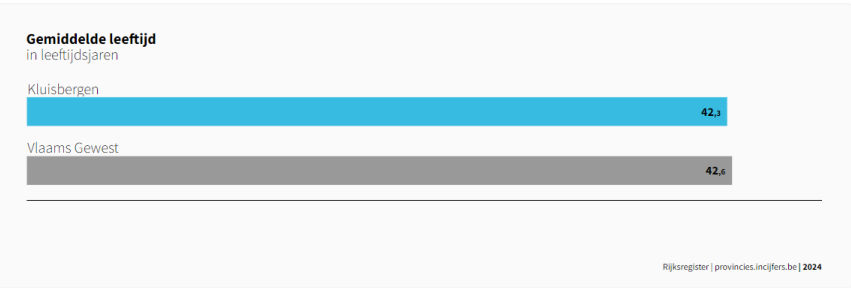
Bevolking

ABSOLUTE CIJFERS EN EVOLUTIES				
	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Vlaams Gewest	Vlaamse Ardennen
TOTALE BEVOLKINGSCIJFERS				
Officiële statistiek totale bevolking (2024)	6.888	1.572.002	6.821.770	199.843
Inwoners volgens rijksregister (2024)	6.897	1.575.450	6.841.304	200.033
Evolutie bevolking (index 2014 = 100)	107,6	107,0	106,5	105,8
Aantal inwoners per km² (2024)	225	524	502	334

Kluisbergen telt vandaag (2024) 6.897 inwoners. Als we kijken naar de bevolkingsgroei van Kluisbergen dan merken we dat het aantal inwoners sterker groeit met een index van 107,6 tegenover een index van 100 in 2014, in vergelijking met de andere referentiepunten. Echter blijft het aantal inwoners per vierkante kilometer lager (met 225 inwoners per vierkante kilometer) dan de andere referentiewaarden.

Wanneer we het aantal inwoners ontleden en opsplitsen in 3 verschillende categorieën op basis van leeftijd merken we op dat de jongere inwonersgroepen in verhouding tot het gemiddelde in het Vlaams Gewest sterker vertegenwoordigd zijn in de bevolking van Kluisbergen.

Ook als we de gemiddelde leeftijd analyseren zien we voor Kluisbergen een jongere bevolking dan op Vlaams niveau.

De mensen van Kluisbergen

Geboorten

Kluisbergen, aantal

75

2013

75

2023

Rijksgeregister | provincies.incijfers.be | 2013 - 2023

Sterfgevallen

Kluisbergen, aantal

77

2013

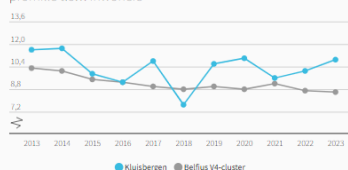
90

2023

Rijksgeregister | provincies.incijfers.be | 2013 - 2023

Geboorten

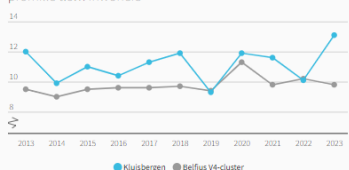
promille t.o.v. inwoners

Rijksgeregister | provincies.incijfers.be | 2013 - 2023

Sterfgevallen

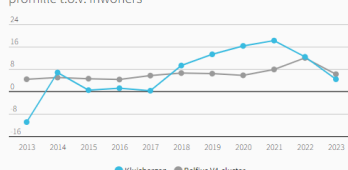
promille t.o.v. inwoners

Rijksgeregister | provincies.incijfers.be | 2013 - 2023

Saldo totale migratie

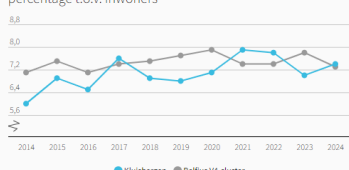
promille t.o.v. inwoners

Rijksgeregister | provincies.incijfers.be | 2013 - 2023

Inwoners minder dan één jaar op huidig adres

percentage t.o.v. inwoners

Rijksgeregister | provincies.incijfers.be | 2014 - 2024

Bevolkingsgroei

Wanneer we de cijfers over de geboortes en sterftes vergelijken tussen het jaar 2013 en het jaar 2024 zien we dat de trend, ondanks hier en daar een uitschieter, min of meer stabiel is. Hieruit leiden we af dat de bevolkingsstijging die we eerder opmerkten te danken is aan een toenemende migratie. Het migratiesaldo was de voorbije tien jaar ook stijgende met een piek in 2021, waarna dit saldo opnieuw licht afnam en stabiliseerde.

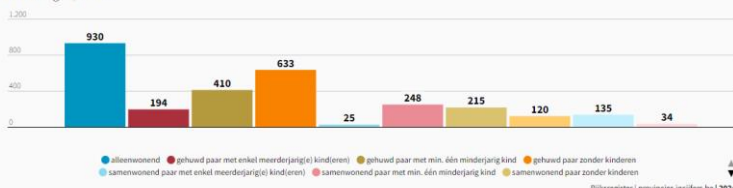
Als we kijken naar inwoners die voor een korte tijd van minder dan 1 jaar in Kluisbergen wonen merken we dat dit fluctueert rond de 7% van het totaal aantal inwoners. Dit is te vergelijken met het gemiddelde uit het V4 cluster.

Huishoudens

Wanneer we kijken naar de verschillende huishoudens in Kluisbergen zien we vooral veel alleenwonenden gevolgd door gehuwde paren zonder kinderen en vervolgens gehuwde paren met minimaal één minderjarig kind.

Private huishoudens naar type

Kluisbergen, aantal

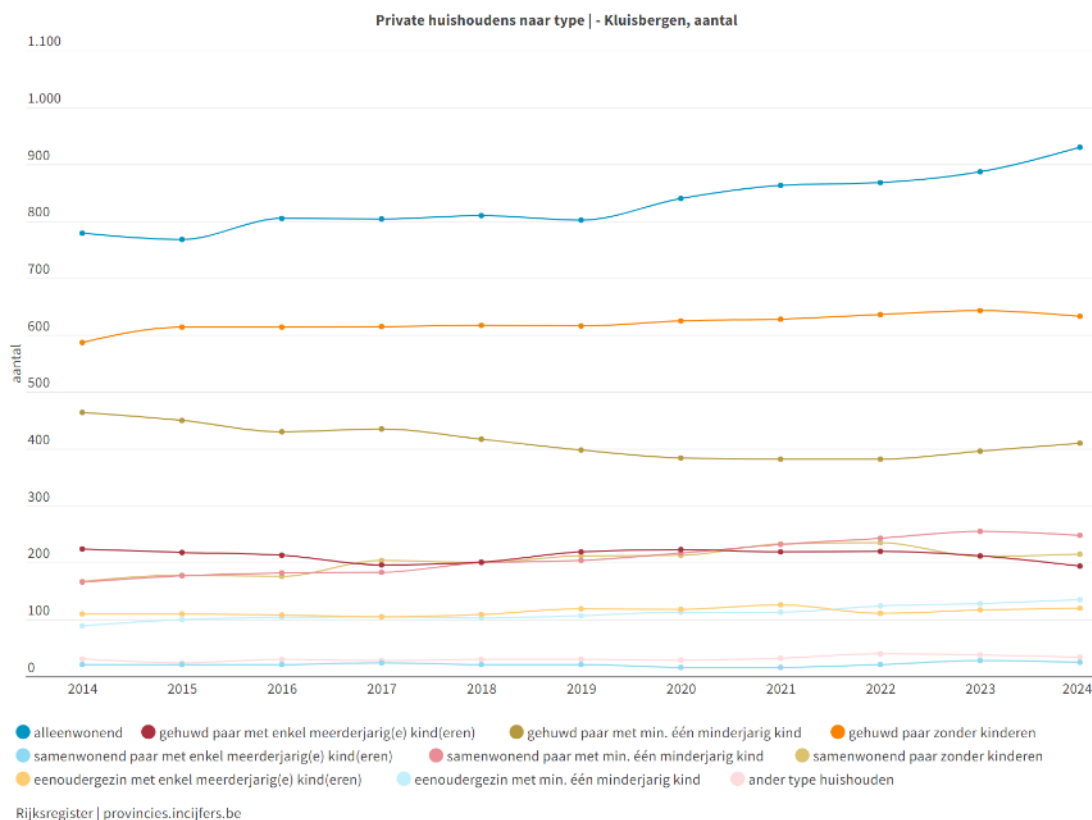

Rijksgeregister | provincies.incijfers.be | 2024

De mensen van Kluisbergen

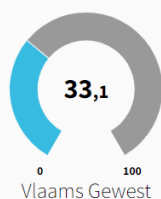
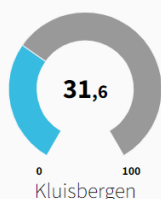
Bekijken we de evolutie van de types huishoudens over de laatste 10 jaar dan zien we dat de meeste categorieën een min of meer stabiele trend vertonen, met uitzondering van de stijgende categorie alleenwonenden, en de dalende categorie gehuwde paren met minstens één minderjarig kind.

Wanneer we de categorie van de alleenwonenden van dichtbij bekijken, zien we dat deze groep verhoudingsgewijs iets minder groot is dan het Vlaamse gemiddelde. Voor de groep alleenwonende 75-jarigen en ouder ten opzichte van de totale groep 75-plussers, scoren we op het gemiddelde.

Alleenwonenden

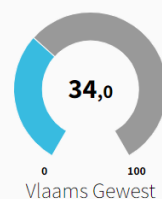
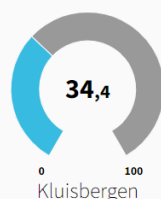
percentage t.o.v. private huishoudens

Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2024

Alleenwonenden 75 jaar en ouder

percentage t.o.v. 75-plussers

Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2024

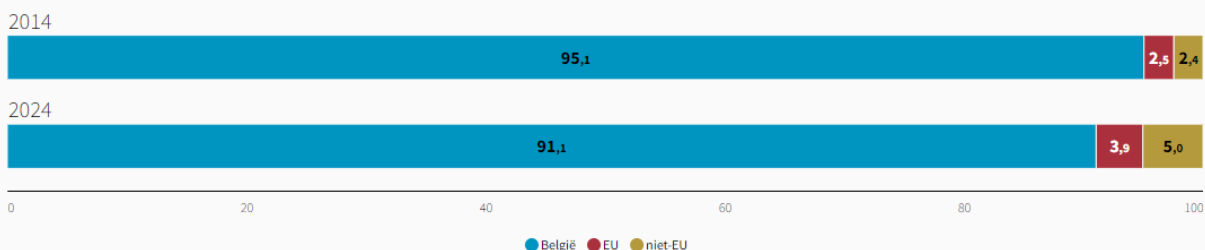
De mensen van Kluisbergen

Nationaliteit en herkomst

We onderzoeken in wat volgt de herkomst van de inwoners van Kluisbergen. Hierbij merken we op dat met 91,1 procent de inwoners met herkomst Belg veruit de grootste groep zijn. Hoewel het aantal inwoners met een niet-Belgische origine gestegen is sinds 2014 (en voor de groep met herkomst niet-EU zelfs is verdubbeld), blijft de omvang van deze groep relatief klein in vergelijking met Vlaamse cijfers en clustermiddeldes.

Inwoners met herkomst België, EU en niet-EU

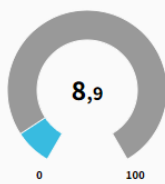
Kluisbergen, percentage t.o.v. inwoners

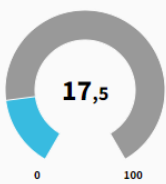
Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2014, 2024

Inwoners met herkomst niet-Belg

percentage t.o.v. inwoners

Kluisbergen

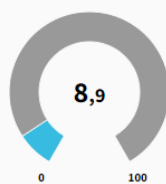

Belfius V4-cluster

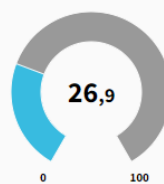
Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2024

Inwoners met herkomst niet-Belg

percentage t.o.v. inwoners

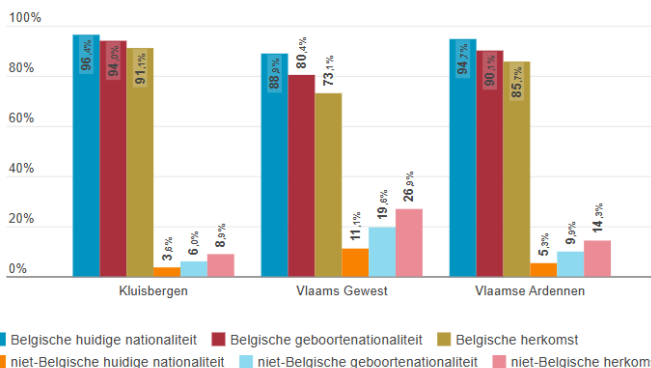

Kluisbergen

Vlaams Gewest

Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2024

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

Ook als we de cijfers in een regionaal perspectief plaatsen, zien we dat de groep inwoners met een niet-Belgische herkomst relatief klein is. Binnen de groep inwoners met EU herkomst zijn de Oost-Europeanen het meest talrijk. Bekijken we inwoners met niet-EU herkomst, zijn de Maghreblanden het meest populair en vertegenwoordigen ze 1/3^e van de totale groep.

Kluisbergen is een gemeente waarvan de inwoners bovengemiddeld welvarend zijn in vergelijking met het Vlaams Gewest, op basis van de welvaartsindex gebaseerd op het fiscaal inkomen uit 2021. Als we dit cijfer vergelijken met de Vlaamse Ardennen scoort Kluisbergen net onder dat gemiddelde.

	Kluisbergen	Vlaams Gewest	Vlaamse Ardennen
gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner [€]	22.322	21.881	22.590
gemiddeld netto belastbaar inkomen per gewijzigde verbruikseenheid [€]	33.138	32.313	33.378
mediaan netto belastbaar inkomen aangiften (excl. 0-inkomens) [€]	30.448	28.909	-
welvaartsindex [per 100]	110	107	114

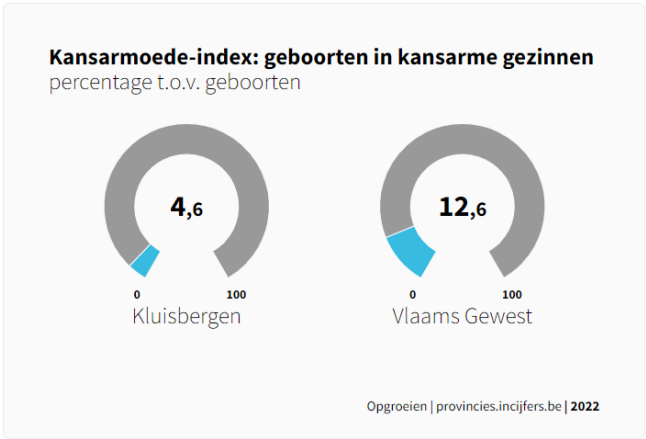
Speciale waarden: - Geen waarde
Bron: Statbel | provincies.incijfers.be

Uit bovenstaande cijfers kunnen we dus afleiden dat Kluisbergen relatief welvarende inwoners kent. Dit wil uiteraard niet zeggen dat we geen oog moeten hebben voor meer kwetsbare groepen binnen de bevolking. In Kluisbergen werd de voorbije jaren sterk geïnvesteerd in de bouw van sociale woningen, met het oog op het realiseren van het bindend sociaal objectief. Hierdoor zijn sommige officiële cijfers wat vertekend of achterhaald, en zijn ze mogelijks een onderschatting van de realiteit.

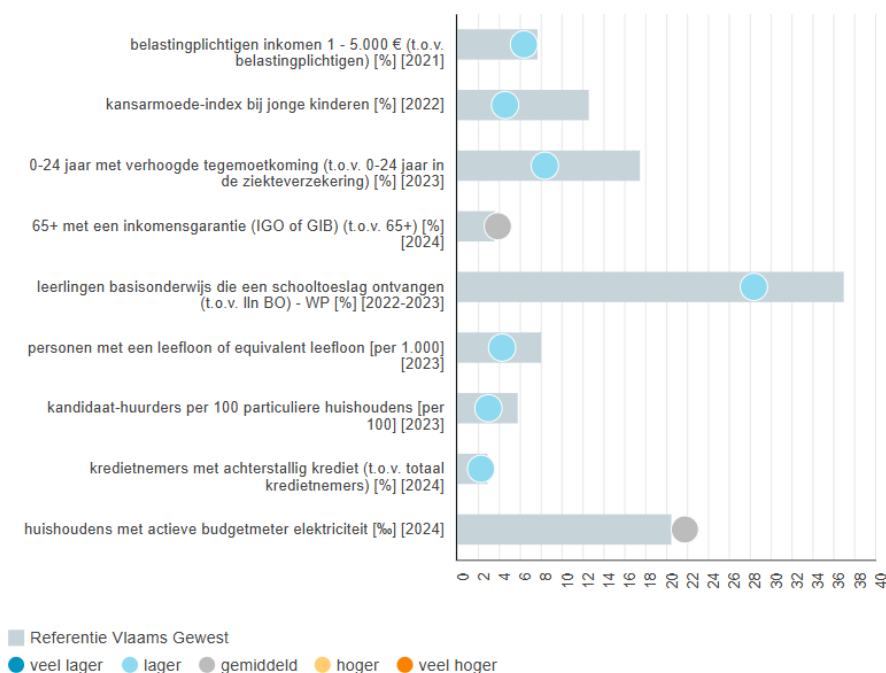
Elke gemeente kreeg in 2007 door de Vlaamse Overheid een bindend sociaal objectief rond ter beschikking hebben van sociale woningen toebedeeld. Het BSO voor Kluisbergen werd toen bij een nulmeting bepaald op 43. Sindsdien werden er 59 sociale woningen bijgebouwd waardoor het BSO met 16 wordt overschreden. Per einde 2024 telt Kluisbergen 134 sociale woningen en worden er ook 7 woningen aangeboden via sociale verhuur.

Een andere parameter met betrekking tot meer kwetsbare groepen is die van de kansarmoede. Het agentschap Opgroeien (Kind & Gezin) ontwikkelde een index om kansarmoede van gezinnen met jonge kinderen in kaart te brengen. Deze index vertrekt vanuit een visie op kansarmoede als een toestand waarbij mensen beknut worden in hun kansen om voldoende toegang te hebben tot maatschappelijk hooggewaardeerde goederen, zoals onderwijs, arbeid of huisvesting.

Het gaat hierbij niet om een eenmalig feit, maar om een duurzame toestand die zich voordoet op verschillende terreinen, zowel materiële als immateriële. Er wordt met andere woorden ruimer gekeken dan de definitie die strikt genomen in dit rapport wordt gehanteerd: naast financiële restricties wordt ook gekeken naar bredere maatschappelijke risicofactoren. Kluisbergen scoort op deze index meer dan de helft lager dan het gemiddelde binnen het Vlaams Gewest.

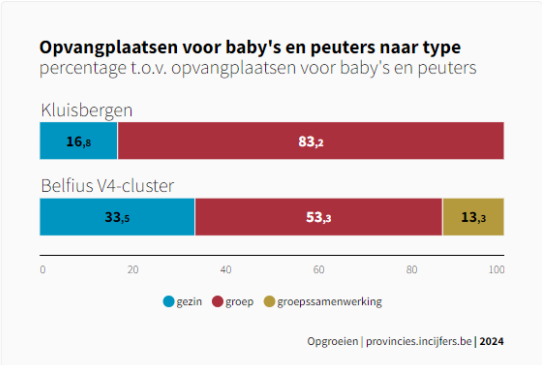
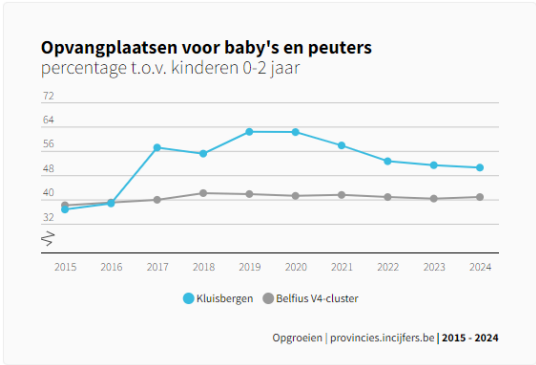

Afsluitend geven we een aantal sociale indicatoren met betrekking tot welvaart en armoede in Kluisbergen weer, waarin we zien dat we over de hele lijn hoofdzakelijk onder het Vlaamse gemiddelde scoren. We herhalen hier nog even de belangrijke nuance dat sommige van onderstaande parameters misschien geen heel accuraat beeld geven, door de evolutie in het sociaal woningaanbod. Een aantal van deze parameters dateren namelijk al van 2021 of 2022, waarbij de inspanningen inzake het sociaal woningaanbod en de eventuele effecten ervan dus niet in rekening genomen zijn.

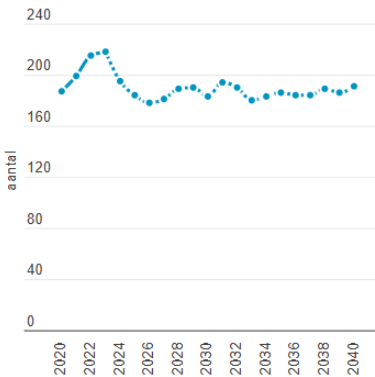

Opvangplaatsen jonge kinderen

In wat volgt bespreken we het profiel van Kluisbergen met betrekking tot zorg en onderwijs. Beginnen doen we bij de allerjongsten. Bekijken we de opvang van jonge kinderen (0-2 jaar) dan zien we dat Kluisbergen momenteel een hogere ratio aan opvangplaatsen heeft dan collega's uit de cluster. Het aanbod aan opvangplaatsen wordt hoofdzakelijk gecreëerd door groepen, en voornamelijk door twee grote aanbieders. Dit is een aandachtspunt gezien een belangrijk deel van het aanbod door een beperkt aantal spelers wordt voorzien. Statistiek Vlaanderen verwacht dat deze doelgroep min of meer stabiel zal blijven in de toekomst.

Bevolkingsprognose 0-2-jarigen in Kluisbergen (2020-2040)

Bron: Statistiek Vlaanderen - Bevolkingsprojecties | provincies.incijfers.be

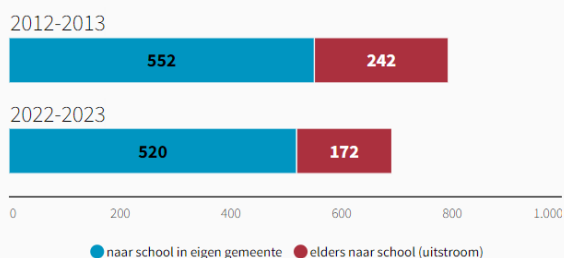

Onderwijs

Kluisbergen biedt zowel vrij onderwijs als gemeentelijk onderwijs aan als basisonderwijs. Het gemeentelijk onderwijs telt twee gemeentescholen één in de deelgemeente Ruien en één in de deelgemeente Berchem. Het vrij onderwijs splitst zich op in twee scholen verdeeld over drie vestigingen in Ruien, Berchem en Kwaremont. Vanaf het middelbaar vinden leerlingen uit Kluisbergen geen onderwijsaanbod meer in de eigen gemeente waardoor er beroep gedaan wordt op de buurgemeenten in de regio.

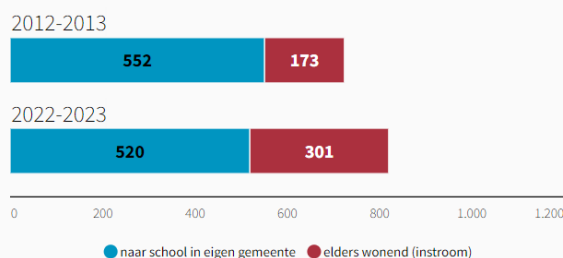
Bekijken we het pendelgedrag van kinderen in het basisonderwijs, dan zien we dat de groep kinderen die in de eigen gemeente schoolgaat doorheen de tijd min of meer gelijk is gebleven. De groep kinderen die elders woont en in Kluisbergen school loopt, is echter relatief aangesproken toegenomen.

Leerlingen basisonderwijs wonend in gemeente: schoolplaats
Kluisbergen, aantal

Onderwijs Vlaanderen | provincies.incijfers.be | 2013, 2023

Leerlingen basisonderwijs naar school in gemeente: woonplaats
Kluisbergen, aantal

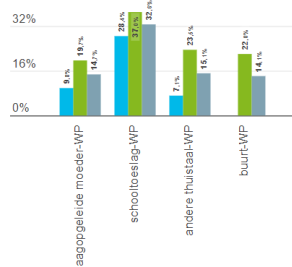
Onderwijs Vlaanderen | provincies.incijfers.be | 2013, 2023

In het kader van het Gelijke Onderwijskansenbeleid worden gegevens over de thuissituatie van kinderen en jongeren verzameld. Om kinderen zoveel mogelijk gelijke kansen te geven, krijgen de scholen een extra pakket lestijden/lesuren en extra werkingsmiddelen voor kinderen die aan bepaalde gelijke kansenindicatoren voldoen.

- Laagopgeleide moeder. Dit is het geval wanneer de moeder niet in het bezit is van een diploma of getuigschrift van het hoger secundair onderwijs.
- Schooltoelage/schooltoeslag.
- Andere thuistaal. De taal die de leerling in het gezin spreekt is niet de onderwijstaal.
- Wonend in een buurt met veel schoolse vertraging. De leerlingen worden onderverdeeld volgens de buurt waarin ze wonen. Op basis van deze indicator wil men een kwart van de leerlingen extra financiering toekennen. Het gaat hierbij om de 25% leerlingen die in buurten met het hoogste percentage schoolse vertraging wonen.

Kluisbergen scoort laag op al deze risicokenmerken, zowel ten opzichte van de Vlaamse gemiddeldes als ten opzichte van de referentieregio

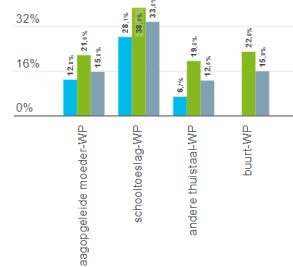
Risicokenmerken leerlingen gewoon basisonderwijs volgens woonplaats, % t.o.v. alle leerlingen GBO (2022-2023)

■ Kluisbergen ■ Vlaams Gewest ■ Vlaamse Ardennen

Bron: Onderwijs Vlaanderen | provincies.incijfers.be

Risicokenmerken leerlingen gewoon voltijds secundair onderwijs volgens woonplaats, % t.o.v. alle leerlingen GVSO (2022-2023)

■ Kluisbergen ■ Vlaams Gewest ■ Vlaamse Ardennen

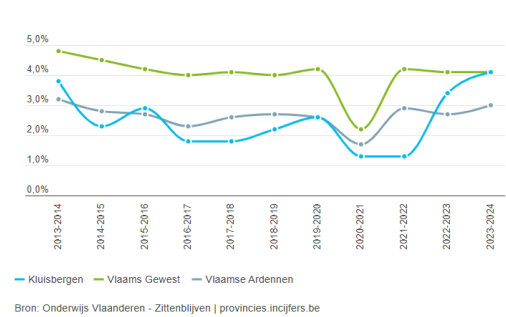
Bron: Onderwijs Vlaanderen | provincies.incijfers.be

Onderwijs

De lagere scores op risicokenmerken vertalen zich ook door naar lagere cijfers zowel in schoolse vertraging als in vroegtijdig schoolverlaten.

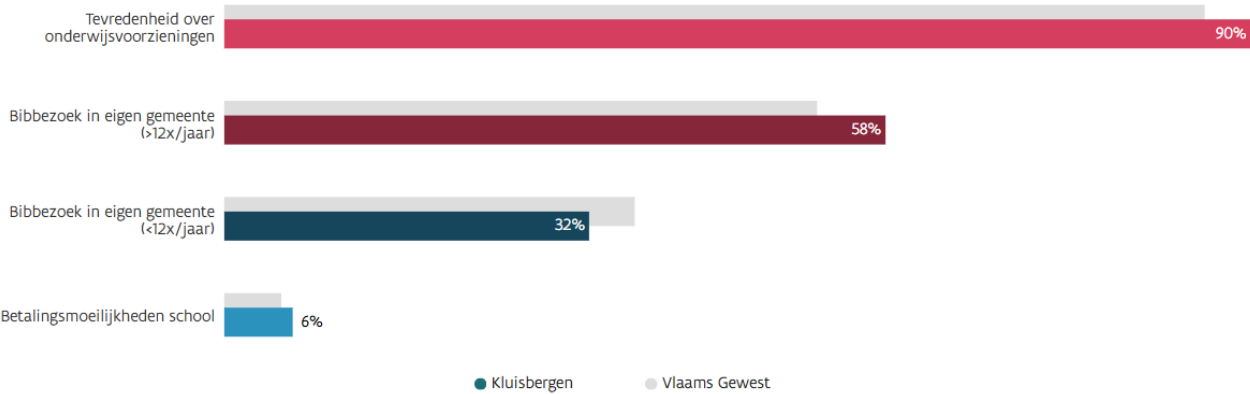
gvso Evolutie zittenblijvers in het gewoon voltijds secundair onderwijs volgens woonplaats, % t.o.v. alle leerlingen

	vroegtijdige schoolverlaters - WP [aantal]		vroegtijdige schoolverlaters (t.o.v. schoolverlaters) - WP [%]	
	Kluisbergen	Vlaams Gewest	Kluisbergen	Vlaams Gewest
2019-2020	6	5.665	8,7	9,1
2020-2021	6	7.710	8,6	11,7
2021-2022	3	9.085	5,0	13,7
Gemiddelde	5	7.487	7,5	11,6

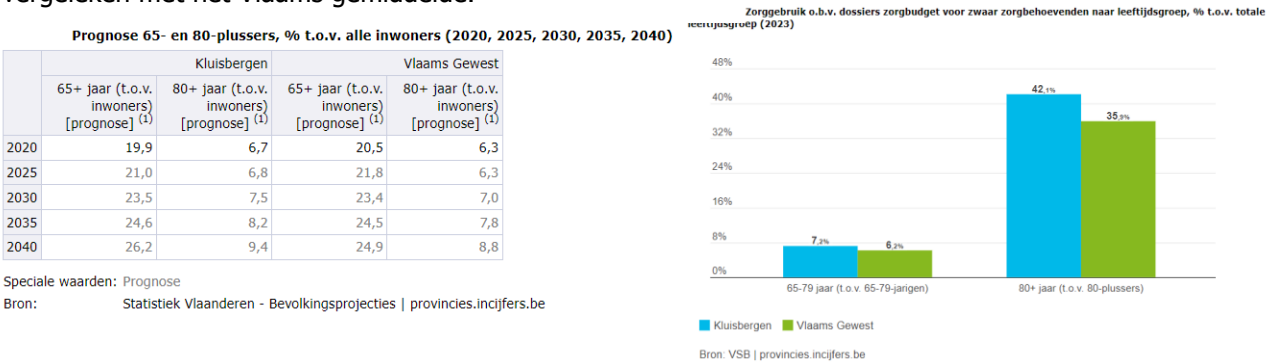
Bron: Onderwijs Vlaanderen | provincies.incijfers.be

We beroepen ons op de burgerbevraging voor een meer subjectieve inblik in de tevredenheid van de inwoners van Kluisbergen over onderwijsvoorzieningen. We noteren alvast goede scores als het gaat over onderwijstevredenheid en bibliotheekbezoeken.

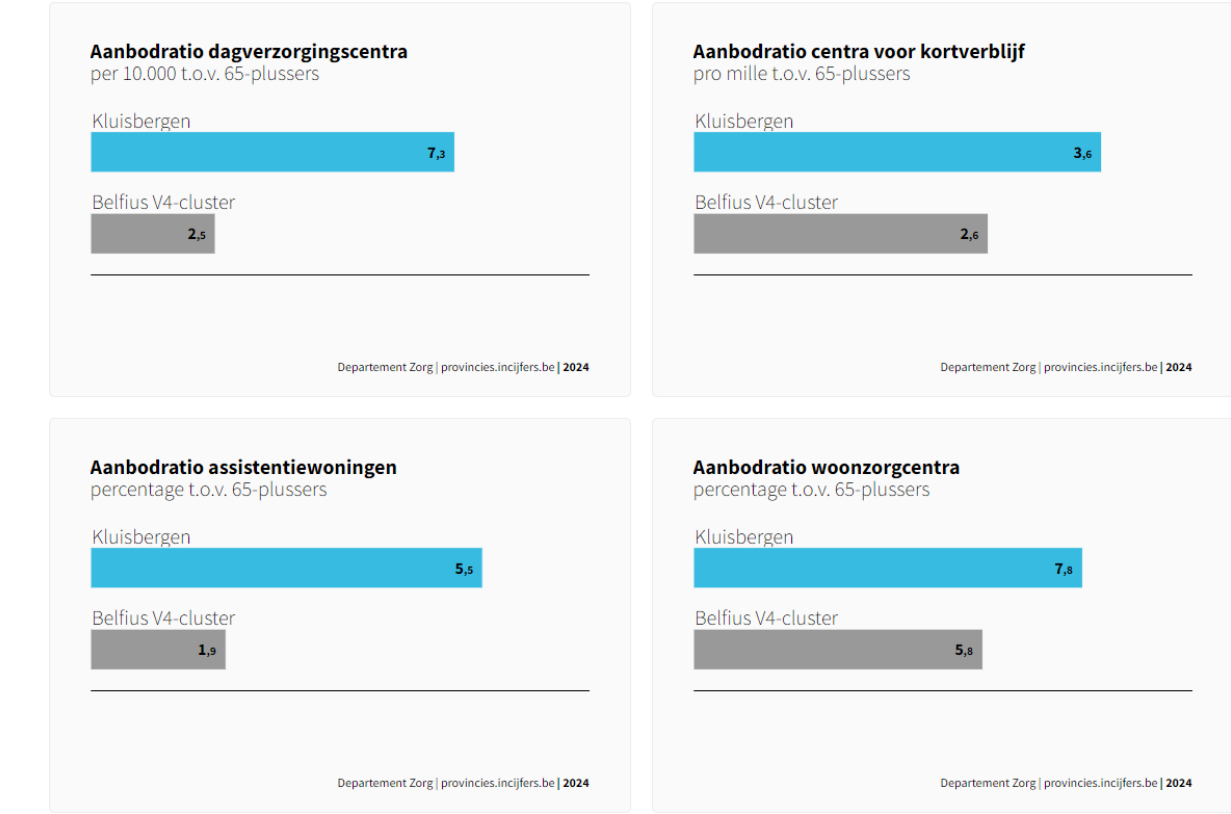

Ouderenzorg

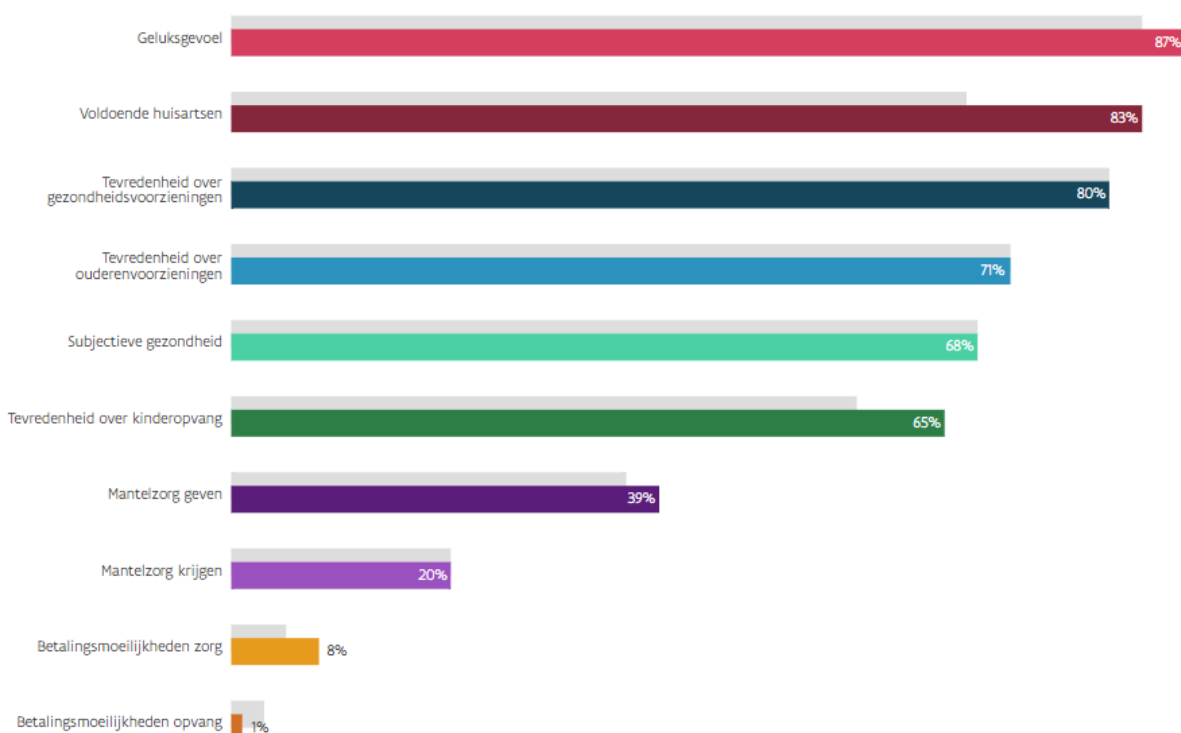
In 2024 heeft Kluisbergen 1.379 inwoners ouder dan 65 jaar en 443 inwoners ouder dan 80 jaar. Dit is respectievelijk 20% en 6,4% van het totaal aantal inwoners in Kluisbergen. Vergeleken met het Vlaams Gewest, waar 21,4% 65 jaar oud of ouder is en 6,1% 80 jaar of ouder telt. Tussen 2020 en 2040 zal het aantal 80-plussers in Kluisbergen met 48,8% toenemen. Dit brengt uitdagingen met zich mee om deze inwoners in de toekomst dezelfde hoeveelheid en kwaliteit aan zorg te bieden gezien Kluisbergen in percentage een groter aantal inwoners heeft binnen deze leeftijdsgroepen die beroep doen op ouderenzorg vergeleken met het Vlaams gemiddelde.

Wanneer we het aanbod voor ouderenzorg vergelijken met het Belfius V4-cluster merken we op dat Kluisbergen op elke categorie beter scoort dan gelijkaardige gemeenten. Zo telt het aanbodratio van dagverzorgingscentra een drievoud van het gemiddelde uit het Belfius V4-cluster. De ouderenzorgvoorzieningen worden ingericht door vzw Zorgnetwerk Cur@-Z. De samenwerking tussen de vzw en de gemeentelijke diensten is goed.

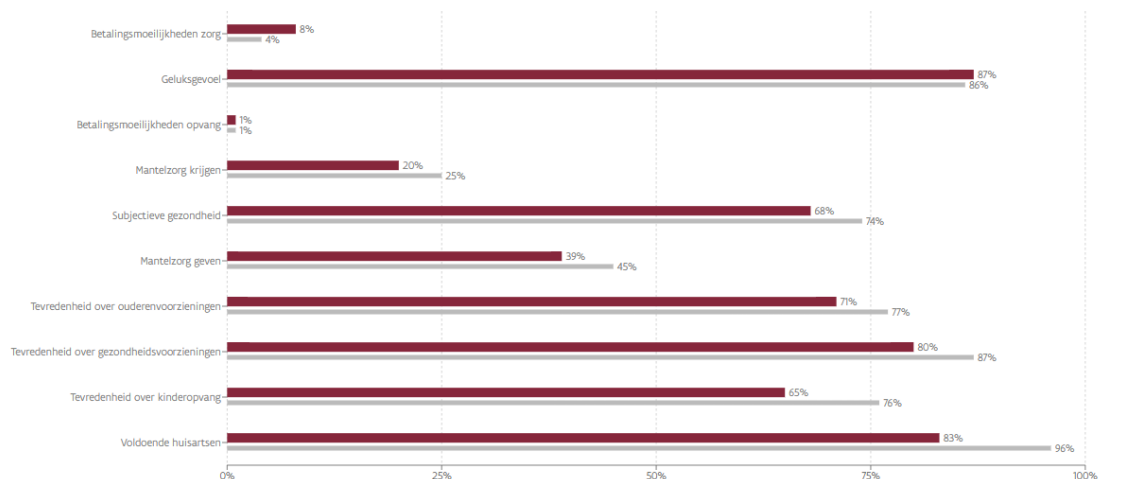

We nemen ook op vlak van zorgaanbod even de resultaten uit de bevraging van ABB erbij. Hierin scoort Kluisbergen in lijn van of hoger dan de Vlaamse gemiddeldes op vlak van het zorgaanbod. Zo telt Kluisbergen een hoge tevredenheid over het aantal huisartsen (83% tevreden), en een hoog geluksgevoel (87%). Als we kijken naar de evolutie van de tevredenheid over de zorg ten opzichte van de eerder bevraging uit 2020, dan merken we over het algemeen een lichte tevredenheidsdaling.

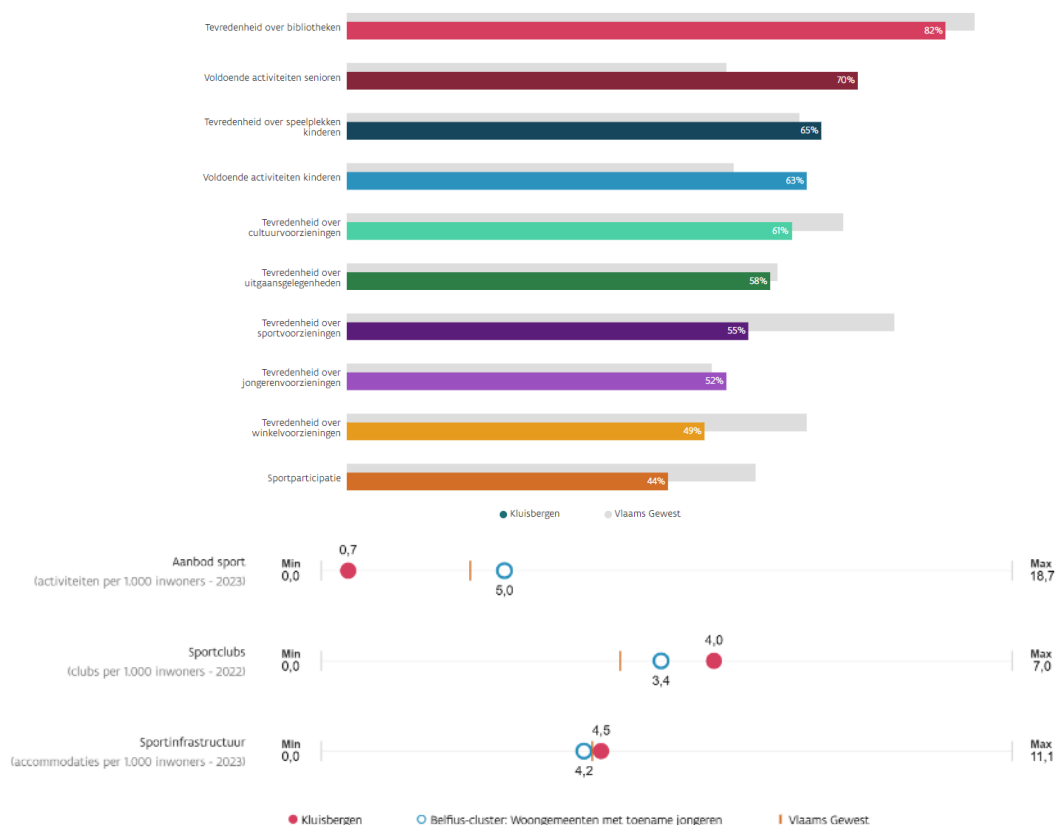
● Kluisbergen ● Vlaams Gewest

2023 versus 2020

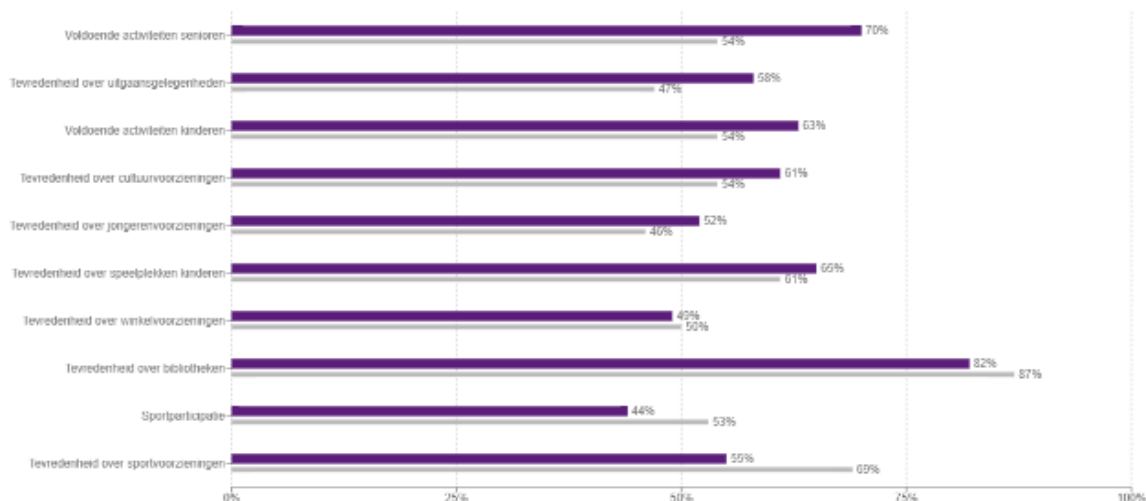

Vrije tijd en cultuur

Op vlak van cultuur en vrije tijd scoort Kluisbergen wisselvallig. De burger is tevreden over het aanbod aan seniorenactiviteiten en kinderactiviteiten tegenover de Vlaamse benchmark. Wat betreft de tevredenheid over de sportvoorzieningen scoort Kluisbergen onder de norm. Een bijkomende bevraging rond de exacte insteek van deze mindere cijfers dringt zich op.

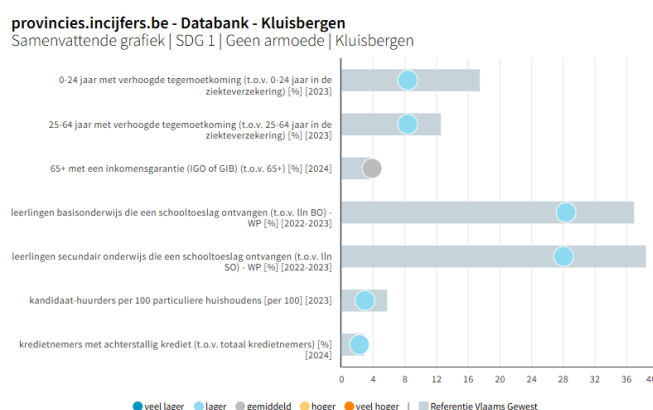
Kluisbergen versus Belfius-cluster: Woongemeenten met toename jongeren

Conclusie

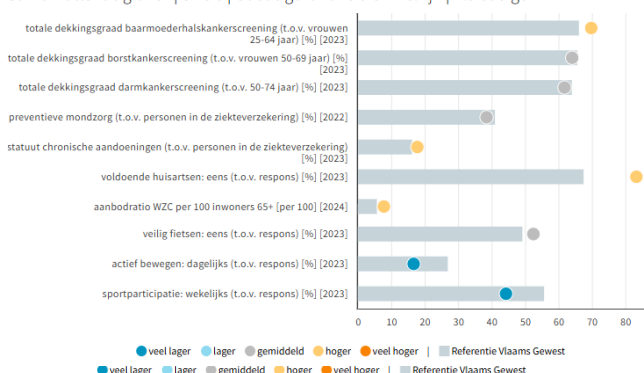
In het eerste deel van de omgevingsanalyse bestudeerden we een reeks cijfers die gelinkt zijn aan de eerste vijf SDG's. VVSG linkte aan elke SDG een aantal indicatoren, om deze beter te kunnen opvolgen. Concluderend overlopen we nog even, per SDG, hoe Kluisbergen zich verhoudt tot de Vlaamse scores.

Voor de eerste SDG, die betrekking heeft op het uitsluiten van armoede, scoort Kluisbergen goed, door voor elk van de indicatoren die de kwetsbaarheid van bepaalde doelgroepen aangeven, onder het Vlaamse gemiddelde te scoren. De enige uitzondering zijn de 65+'ers met een inkomensgarantie, waar Kluisbergen op het gemiddelde scoort. Voor SDG twee die betrekking heeft op het uitsluiten van honger zijn de door VVSG naar voor geschoven indicatoren minder passend, waardoor het in het algemeen moeilijk is hierover conclusies te trekken.

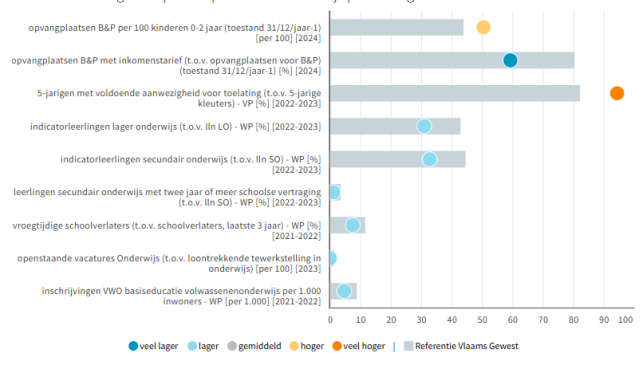

SDG 3 bekijkt of er in een gemeente al dan niet voldoende gezondheidsvoorzieningen zijn. Voor Kluisbergen is dat zeker het geval. Kluisbergen kent over de hele lijn gemiddelde tot hoge scores op de indicatoren (voldoende huisartsen, hoge dekkingsgraad voor kankerscreening, hoge aanbodratio woonzorgcentra,...). De enige parameters waar Kluisbergen wel lagere scores noteert zijn de sportparticipatiegraad en het actief bewegen. De onderwijsindicatoren besproken voor SDG 4 tonen opnieuw goede resultaten, met als enige uitzondering de opvangplaatsen voor jonge kinderen (0-2j) met een inkomenstarief. De meeste indicatoren hieronder zijn vrij vanzelfsprekend. We verduidelijken graag de indicator die de score aangeeft met betrekking tot 5-jarigen met voldoende aanwezigheid voor toelating. De meeste kinderen gaan naar de lagere school als ze zes jaar zijn, op 1 september van dat jaar. De voorwaarde hiervoor is dat ze minstens 290 halve dagen aanwezig waren in een erkende Nederlandstalige kleuterschool. De indicator evalueert dan ook in welke mate de kinderen op vijfjarige leeftijd reeds aan deze voorwaarde voldoen. Ook hier scoort Kluisbergen zeer goed.

provincies.incijfers.be - Databank - Kluisbergen
Samenvattende grafiek | SDG 3 | Goede gezondheid en welzijn | Kluisbergen

provincies.incijfers.be - Databank - Kluisbergen
Samenvattende grafiek | SDG 4 | Kwaliteitsonderwijs | Kluisbergen

Opgroeien | provincies.incijfers.be, Onderwijs Vlaanderen | provincies.incijfers.be, VDAB | provincies.incijfers.be

(Duurzame) economie en werkgelegenheid

8 EERLUK WERK
EN ECONOMISCHE
GROEI

9 INDUSTRIE,
INNOVATIE EN
INFRASTRUCTUUR

10 ONGELUKHEID
VERMINDEREN

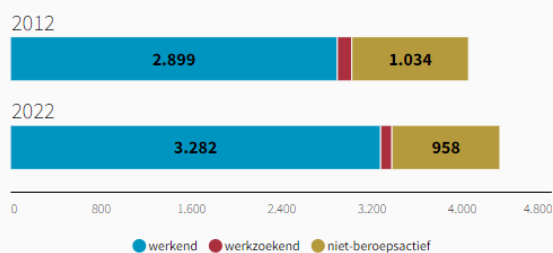

11 DUURZAME
STEDEN EN
GEMEENSCHAPPEN

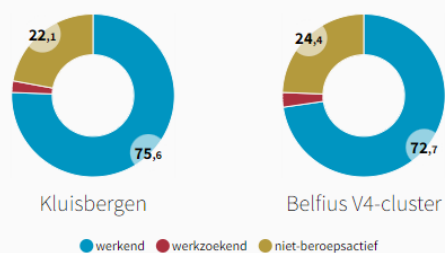
Om te beginnen analyseren we de arbeidsmarkt. Als we kijken naar de evolutie in aantallen die zich heeft voorgedaan tussen 2012 en 2022 zien we dat de werkende bevolking steeg, het aantal werkzoekenden en niet-beroepsactieven namen af. Dit zorgde voor een stijgende activiteitsgraad over 10 jaar waardoor die in 2022 rond de 78% schommelt. Vergeleken met gelijkaardige gemeentes in het Belfius V4-cluster telt Kluisbergen minder niet-beroepsactieve inwoners (22,1%), minder werkzoekenden (2,3%) en meer werkende inwoners (75,6%).

Bevolking 15-64 jaar volgens arbeidsmarktposititie
Kluisbergen, aantal

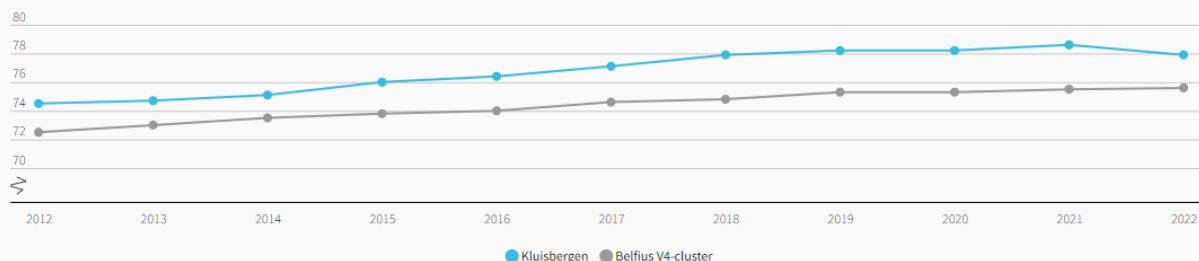
Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be | 2012, 2022

Bevolking 15-64 jaar volgens arbeidsmarktposititie
percentage t.o.v. bevolking 15-64 jaar

Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be | 2022

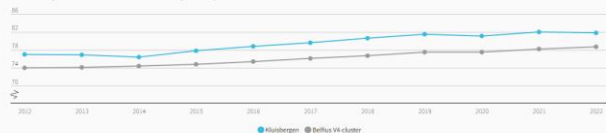
Activiteitsgraad
percentage beroepsbevolking t.o.v. bevolking 15-64 jaar

Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be | 2012 - 2022

Deze evolutie wordt duidelijk bevestigd via de onderstaande grafieken waar de werkzaamheidsgraad is gestegen en de werkzoekengraad is gedaald.

Werkzaamheidsgraad
percentage werkenden t.o.v. bevolking 20-64 jaar

Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be | 2012 - 2022

Werkzoekengraad
percentage WZW t.o.v. beroepsbevolking 16-64 jaar

VAR | provincies.incijfers.be | 2012 - 2022

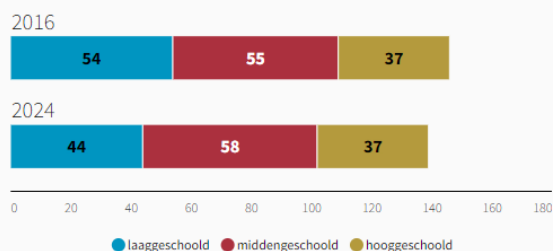

Als er naar de werkzoekende bevolking wordt gekeken zien we een daling te danken aan de bevolkingsgroep laaggeschoolden. De middengeschoolden stegen lichtjes van 55 werkzoekenden naar 58 voor het jaar 2016 en 2024. Tot slot zien we een daling in de langdurig werklozen (langer dan 2 jaar) van 52 inwoners naar 36. Dit is een eerder positieve evolutie.

Indien we deze groep mensen analyseren op basis van leeftijd zien we dat deze cijfers constant blijven voor 18 jarigen tot 39 jarigen. De leeftijdscategorie 40-59 jaar ondervindt een daling van 64 naar 49 werkzoekenden. Uit deze cijfers blijkt de oudste leeftijdscategorie te stijgen in aantal werklozen waar het aantal gestegen is tot 17 mensen.

Werkzoekenden zonder werk naar opleidingsniveau

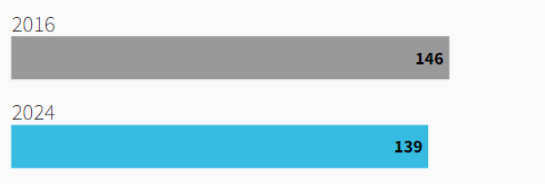
Kluisbergen, aantal

VDAB en Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2016, 2024

Werkzoekenden zonder werk

Kluisbergen, aantal

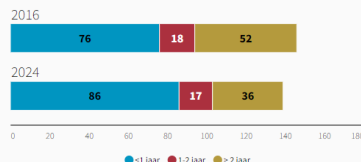

VDAB en Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2016, 2024

Als je deze cijfers van Kluisbergen vergelijkt met de V4-cluster van Belfius dan scoort het ook op dit gedeelte beter dan vergelijkbare gemeentes. Kluisbergen telt op elke categorie minder werklozen dan de referentiegemiddeldes.

Werkzoekenden zonder werk naar werkloosheidsduur

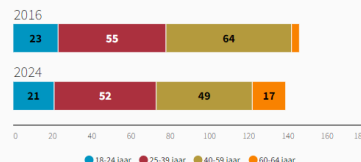
Kluisbergen, aantal

VDAB en Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2016, 2024

Werkzoekenden zonder werk naar leeftijd

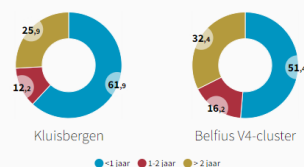
Kluisbergen, aantal

VDAB en Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2016, 2024

Werkzoekenden zonder werk naar werkloosheidsduur

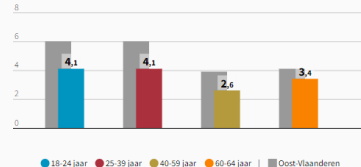
percentage t.o.v. werkzoekenden zonder werk

VDAB en Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2024

Werkzoekenden zonder werk naar leeftijd

Kluisbergen, percentage t.o.v. leeftijdsgroep

VDAB en Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2024

8 EERLIJK WERK EN ECONOMISCHE GROEI

9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR

10 ONGELUKHEID VERMINDEREN

11 DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN

De Kluisbergense economie is er sinds 2013 op vooruit gegaan. Er kwamen op 10 jaar tijd ongeveer 300 ondernemingen bij. Daarnaast scoort Kluisbergen met 0,7% beter op zowel het oprichtingsratio als het stopzettingsratio in vergelijking met het Belfius V4-cluster. Dit zorgt ervoor dat tegenover deze benchmark Kluisbergen ook een hogere ondernemingsgraad heeft van 16% tegenover 12% in het V4-cluster. Deze ondernemingsgraad is gebaseerd op ondernemingen ingeschreven bij het KBO en dit gaat niet alleen om handelszaken.

Actieve ondernemingen

Kluisbergen, aantal

2013

557

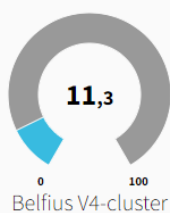
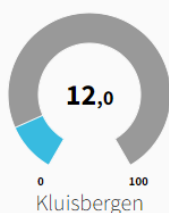
2023

854

Statbel | provincies.incijfers.be | 2013, 2023

Oprichtingsratio

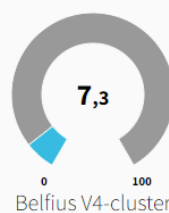
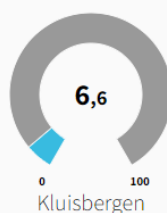
percentage t.o.v. ondernemingen

Statbel | provincies.incijfers.be | 2022

Stopzettingsratio

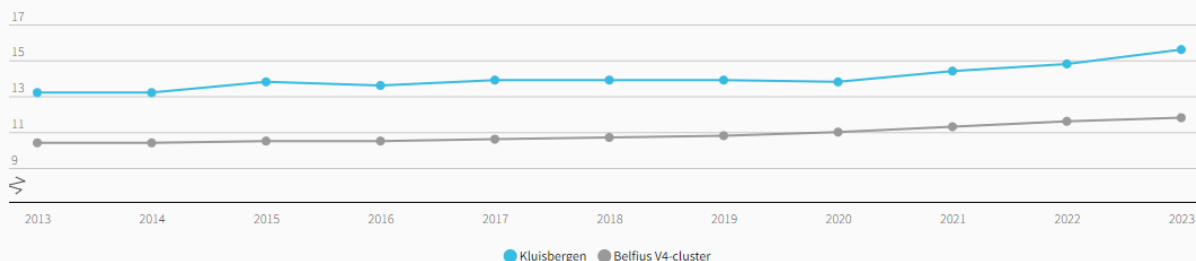
percentage t.o.v. ondernemingen

Statbel | provincies.incijfers.be | 2022

Ondernemersgraad

percentage t.o.v. bevolking 20-64 jaar

RSVZ | provincies.incijfers.be | 2013 - 2023

8 EERLIJK WERK
EN ECONOMISCHE
GROEI

9 INDUSTRIE,
INNOVATIE EN
INFRASTRUCTUUR

10 ONGELUKHEID
VERMINDEREN

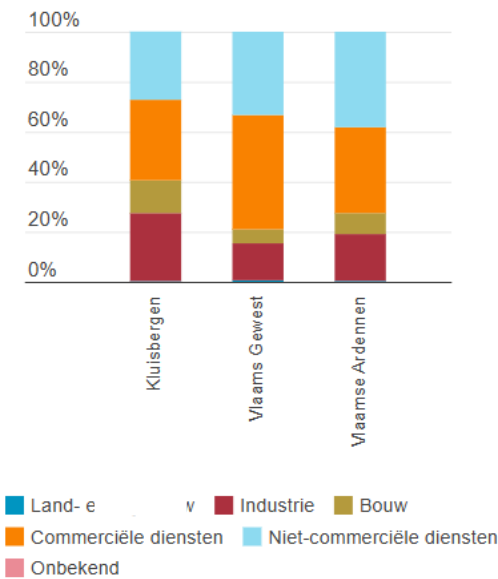

11 DUURZAME
STEDEN EN
GEMEENSCHAPPEN

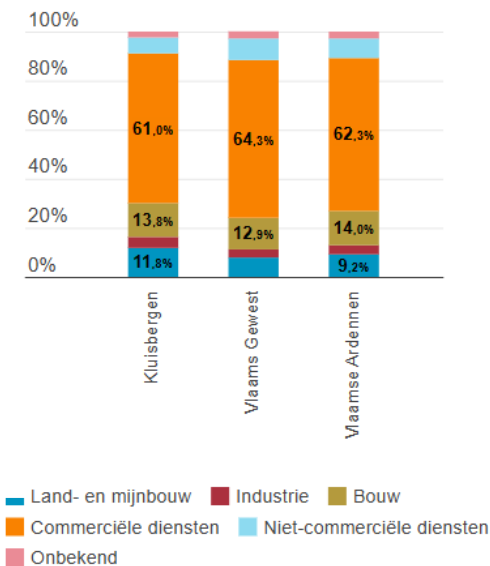
Wanneer inwoners van Kluisbergen als loontrekkenden in dienst zijn, merken we een vrij groot percentage tewerkgestelden op in de industriële- en bouwsector in vergelijking met het Vlaams Gewest en de referentieregio Vlaamse Ardennen. Zelfstandigen vinden we dan vooral terug in de commerciële diensten, en minder in de andere sectoren.

Loontrekkende tewerkstelling naar hoofdsector, % t.o.v. totaal jobs (2023)

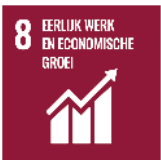

Bron: RSZ | provincies.incijfers.be

Zelfstandigen in hoofdbezigheid naar hoofdsector, % t.o.v. totaal zelfstandigen in hoofdbezigheid (2023)

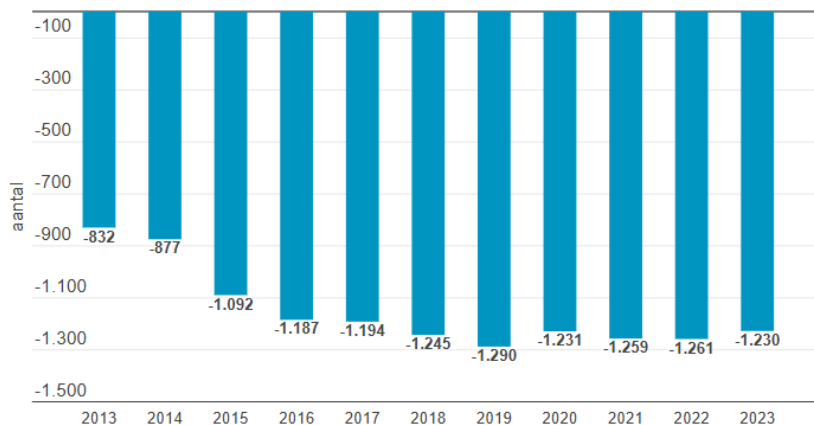

Bron: RSVZ | provincies.incijfers.be

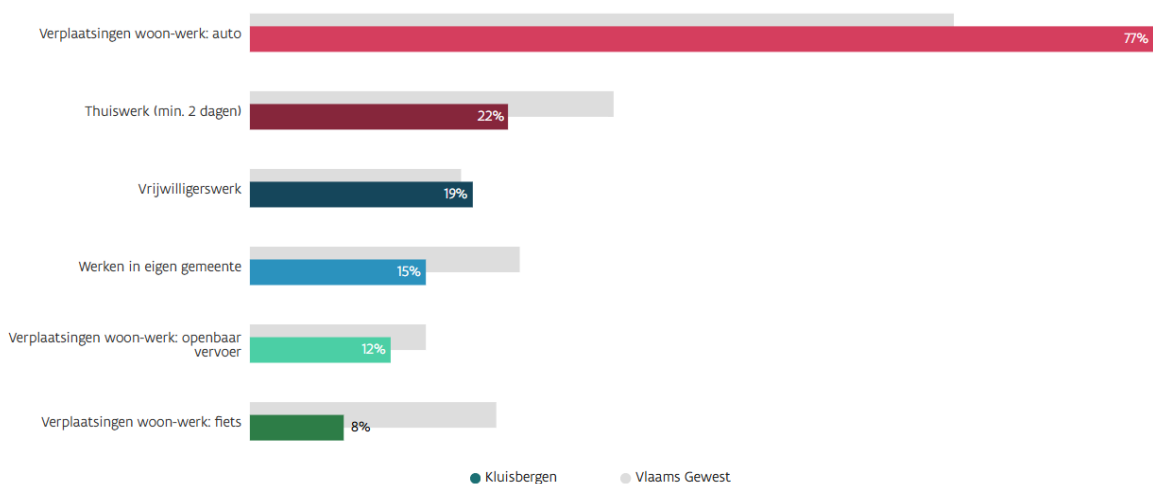
Het aantal mensen dat in een gemeente woont en werkt, verschilt doorgaans aanzienlijk. Het pendelsaldo geeft het verschil weer tussen het aantal mensen dat dagelijks naar de gemeente pendelt voor werk en het aantal inwoners dat elders werkt. Een positief pendelsaldo wijst op een gemeente die als aantrekkelijke werkplek fungeert of een economisch knooppunt vormt, afhankelijk van werknemers uit omliggende gebieden. Een negatief pendelsaldo geeft aan dat de gemeente vooral een woonfunctie heeft, met meer inwoners die elders werken. In 2023 heeft Kluisbergen een pendelsaldo van -1.230, wat betekent dat meer inwoners van Kluisbergen naar andere gemeenten pendelen voor werk dan omgekeerd. De grafiek illustreert de pendelsaldi voor de periode 2013-2023, waardoor trends en veranderingen in de pendelstromen zichtbaar worden.

Pendelsaldo in Kluisbergen (2013-2023)

Bron: DWH AM&SB, KSZ | provincies.incijfers.be

Ook de burgerbevraging levert ons een aantal inzichten op met betrekking tot de arbeidsmarkt. Inwoners van Kluisbergen maken gemiddeld veel gebruik van de auto voor wat betreft woon-werk-verkeer wanneer we hen vergelijken met het Vlaamse gemiddelde. Het aandeel werkenden in de eigen gemeente is ten opzichte van de Vlaamse cijfers relatief laag.

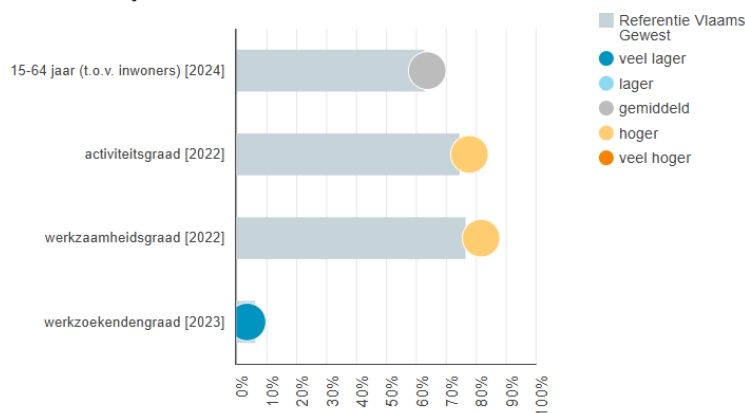

Zetten we de meest relevante parameters nog eens op een rijtje, en vergelijken we Kluisbergen met het Vlaams Gewest als referentie, dan kunnen we volgende zaken vaststellen:

Langs de aanbodzijde van de arbeidsmarkt scoort Kluisbergen eerder goed: het aandeel van de bevolking die op beroepsactieve leeftijd is, de activiteitsgraad, en de werkzaamheidsgraad scoren boven het Vlaamse gemiddelde.

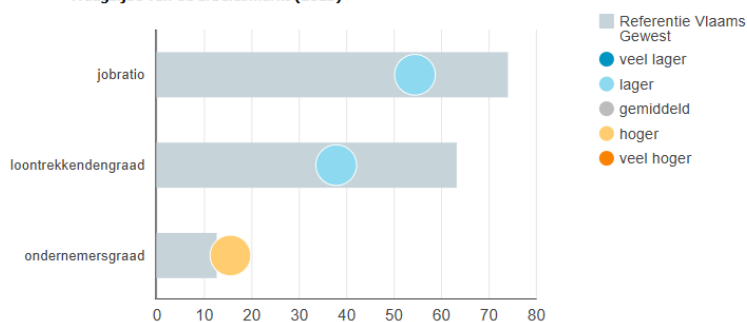
Langs de vraagzijde merken we dat de jobratio, die het aantal ingevulde arbeidsplaatsen (van loontrekkenden en zelfstandigen) ten opzichte van de totale bevolking van 15 tot 64 jaar in Kluisbergen weergeeft, een stuk lager ligt dan in Vlaanderen en vooral gedreven wordt door een lagere loontrekkendengraad. De ondernemersgraad ligt dan weer een stuk hoger maar matigt dit effect slechts gedeeltelijk. De jobratio kan worden verklaard door het eerder besproken sterk negatieve pendelsaldo.

Aanbodzijde van de arbeidsmarkt

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be, Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be, VDAB | provincies.incijfers.be

Vraagzijde van de arbeidsmarkt (2023)

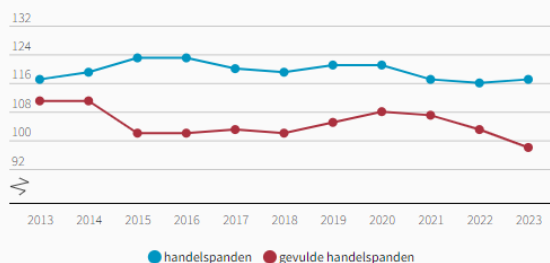
Bron: RSZ en RSVZ | provincies.incijfers.be, RSZ | provincies.incijfers.be, RSVZ | provincies.incijfers.be, VDAB | provincies.incijfers.be

Kluisbergen kent een groeiende economische activiteit. Dit weerspiegelt zich niet altijd op dezelfde manier in de bezetting van handelspanden. Over de geanalyseerde periode blijft de hoeveelheid handelspanden gelijk. Toch blijkt de bezettingsgraad te dalen sinds 2020. Als we deze bezettingsgraad bekijken naar het aantal ingevulde vierkante meter, eerder dan naar aantallen handelspanden, blijft deze echter wel stabiel. Echter is de leegstand in Kluisbergen dubbel zo groot als dat in collega-clustergemeenten het geval is.

In vergelijking met deze collega-clustergemeenten telt de Kluisbergense economie iets meer van horeca maar telt minder consumentgerichte diensten.

(Gevulde) handelspanden

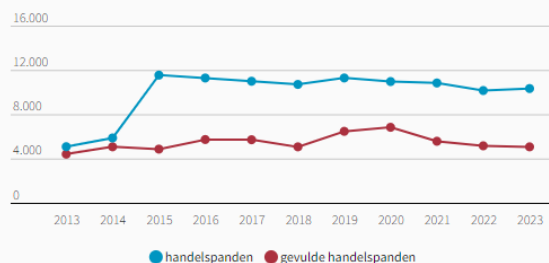
Kluisbergen, aantal

Locatus | provincies.incijfers.be | 2013 - 2023

Winkelvloeroppervlakte (gevulde) handelspanden

Kluisbergen, in m²

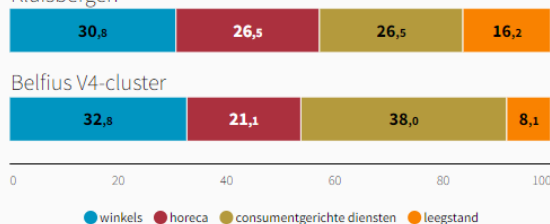

Locatus | provincies.incijfers.be | 2013 - 2023

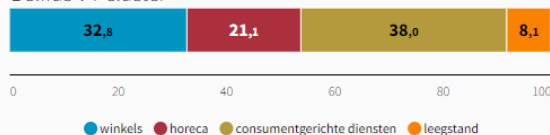
Handelspanden naar invulling

percentage t.o.v. handelspanden

Kluisbergen

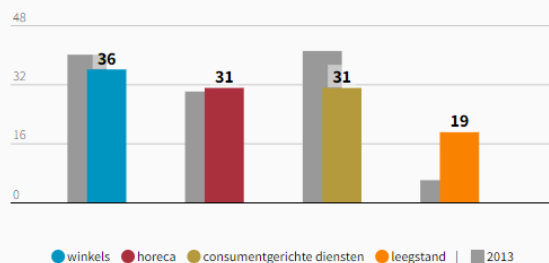
Belfius V4-cluster

Locatus | provincies.incijfers.be | 2023

Handelspanden naar invulling

Kluisbergen, aantal

Locatus | provincies.incijfers.be | 2013, 2023

8
EERLIJK WERK
EN ECONOMISCHE
GROEI

9
INDUSTRIE,
INNOVATIE EN
INFRASTRUCTUUR

10
ONGELUKKIGHEID
VERMINDEREN

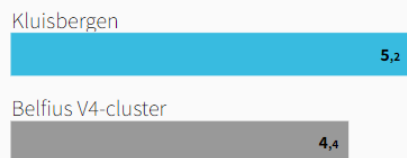

11
DUURZAME
STEDEN EN
GEMEENSCHAPPEN

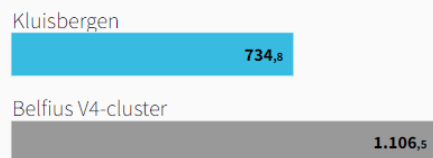
Wanneer we het aantal winkels bekijken per inwoner telt Kluisbergen bijna 1 winkel meer per 1000 inwoners dan het gemiddelde aantal binnen het V4-cluster van Belfius wat op 4,4 winkels ligt. De winkeloppervlakte daarentegen is in Kluisbergen heel wat minder groot dan in vergelijkbare gemeenten uit dezelfde cluster. In Kluisbergen is er één buurtsupermarkt waar er boodschappen kunnen gedaan worden.

Winkels per 1.000 inwoners

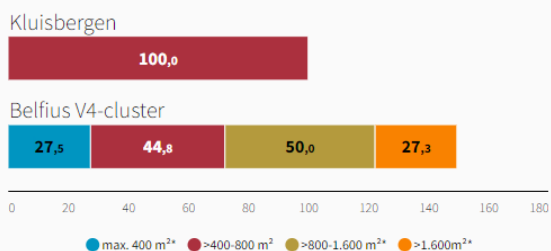
Locatus | provincies.incijfers.be | 2023

Winkelvloeroppervlakte winkels per 1.000 inwoners, in m²

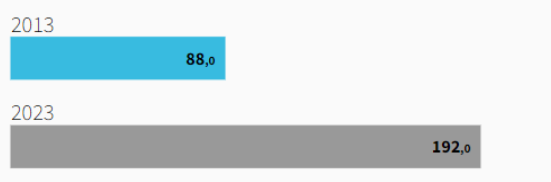
Locatus | provincies.incijfers.be | 2023

Supermarkten naar omvang percentage t.o.v. supermarkten

Locatus | provincies.incijfers.be | 2023

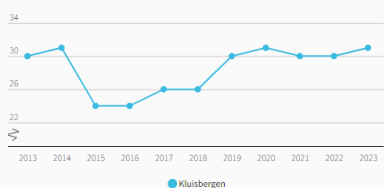
Winkelvloeroppervlakte supermarkten Kluisbergen, per 1.000 inwoners, in m²

Locatus | provincies.incijfers.be | 2013, 2023

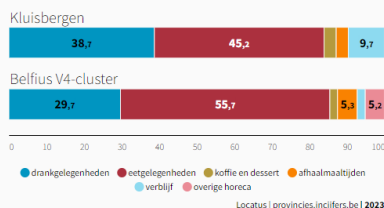
Het aantal horecazaken in Kluisbergen is de laatste 5 jaar constant gebleven met een dip in 2015 en uiteindelijk een totaal van 31 horecazaken in 2023. De verhouding in type horecazaken varieert lichtjes tegenover de gemiddeldes uit de V4-cluster. Kluisbergen telt iets meer drankgelegenheden maar heeft minder eetgelegenheden. Opvallend is een hoger aanbod aan verblijven dat tot stand komt door de aanwezige verblijfshoreca met 9,7% van het totaal.

Horecazaken aantal

Locatus | provincies.incijfers.be | 2013 - 2023

Horecazaken naar type percentage t.o.v. horecazaken

Locatus | provincies.incijfers.be | 2023

8
EERLIJK WERK
EN ECONOMISCHE
GROEI

9
INDUSTRIE,
INNOVATIE EN
INFRASTRUCTUUR

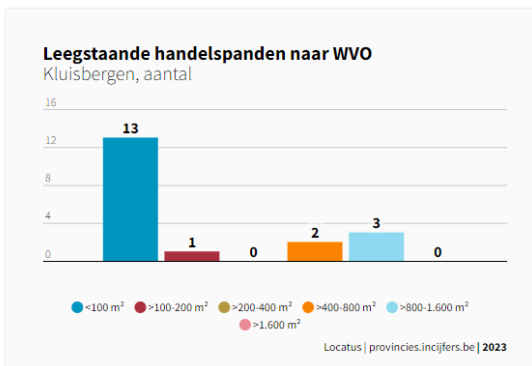
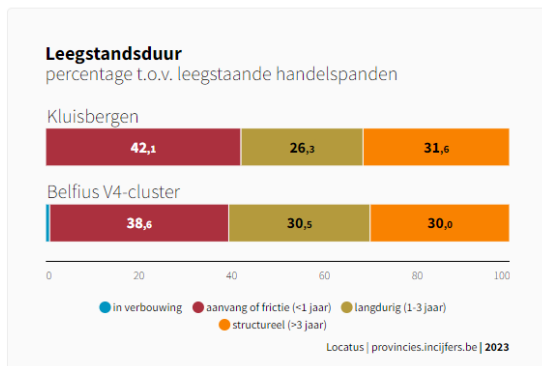
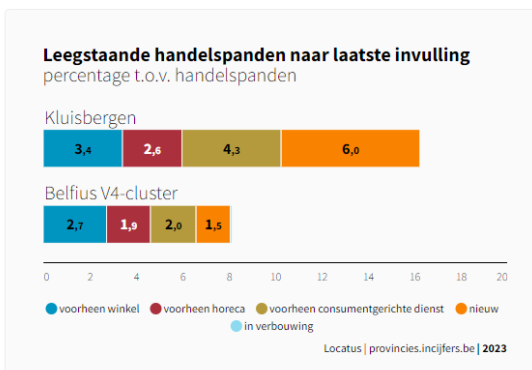
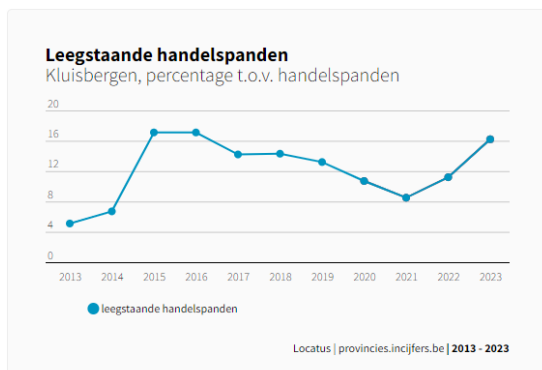
10
ONGELUKKHEID
VERMINDEREN

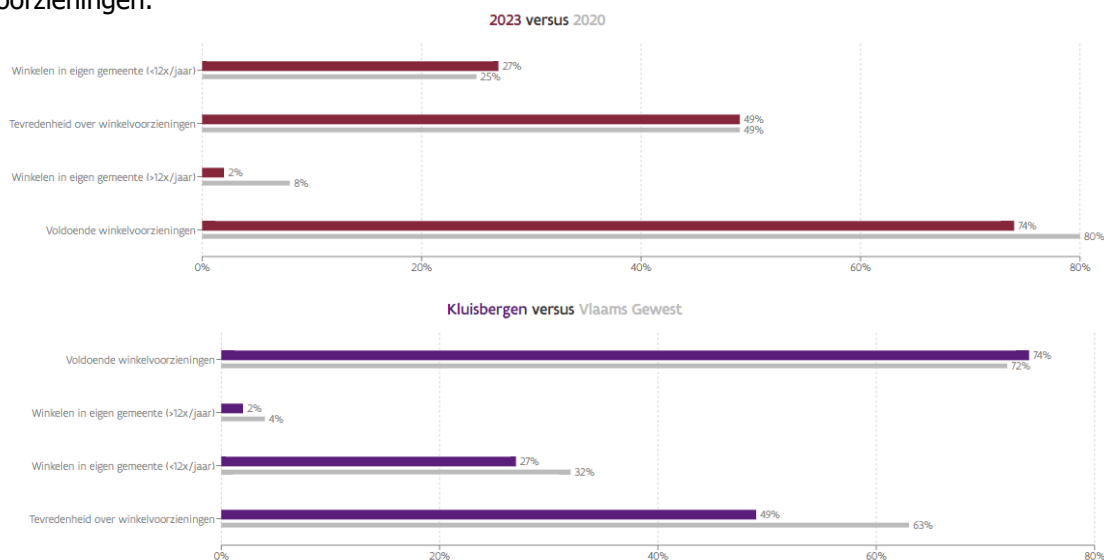
11
DUURZAME
STEDEN EN
GEMEENSCHAPPEN

Sinds 2021 zien we een verdubbeling in het aantal leegstaande handelspanden. Dit is het dubbele tegenover het gemiddelde van de andere clustergemeentes. De oorzaak hiervan ligt grotendeels aan niet ingevulde nieuwe handelspanden maar als we kijken naar de laatste invulling van deze leegstaande panden blijken de verhoudingen in Kluisbergen ook net wat hoger te staan dan in de andere clustergemeentes. De uitdaging is om vooral deze kleine (<100m²) handelspanden ingevuld te krijgen.

De tevredenheidsenquête uit de burgerbevraging in 2023 toonde voor de lokale economie eerder een neerwaartse trend vergeleken met het jaar 2020. Wanneer de vergelijking wordt gemaakt met het Vlaams Gewest scoort Kluisbergen gemiddeld, behalve als het gaat over de tevredenheid over de winkelveorzieningen.

Op mobiliteitsvlak is de auto nog steeds koning in Kluisbergen. Het aantal wagens per huishouden is hoger dan het gemiddelde voor de Vlaamse Ardennen, dat al een stukje hoger ligt dan het Vlaamse gemiddelde. Bovendien neemt het aantal auto's in Kluisbergen nog toe, in tegenstelling tot de tendensen elders.

Wagens en huishoudens
aantal

	Kluisbergen		Vlaamse Ardennen	
	2017	2023	2017	2023
Aantal wagens	3.464	3.758	98.785	103.499
Aantal huishoudens	2.714	2.923	80.254	84.853
Wagens per 100 huishoudens	127,6	128,6	123,1	122,0

Statbel | provincies.incijfers.be | 2017- 2023

De aanwezigheid van de auto in Kluisbergen vertaalt zich logischerwijs ook naar een bovengemiddeld autogebruik, zo blijkt uit een bevraging. Zowel voor woon-werk-verplaatsingen als vrijetijds-verplaatsingen gebruiken inwoners van Kluisbergen vaker de auto, ten koste van alle andere mogelijke vervoersmiddelen.

Dominant vervoersmiddel woon-werk/-schoolverkeer (enquête)
Kluisbergen, percentage t.o.v. respondenten

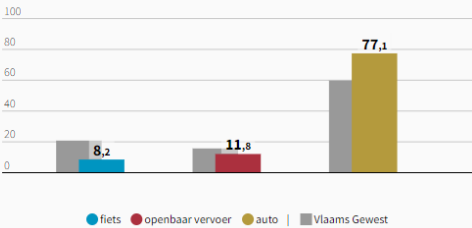

ABB - GSM | provincies.incijfers.be | 2023

Gebruikt vervoersmiddel in vrije tijd (enquête)
Kluisbergen, percentage (zeer) vaak of altijd t.o.v. respon...

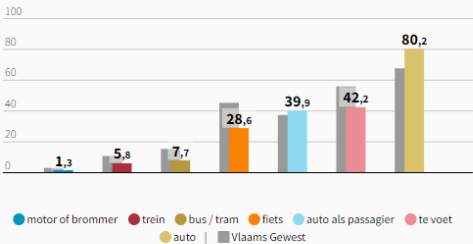
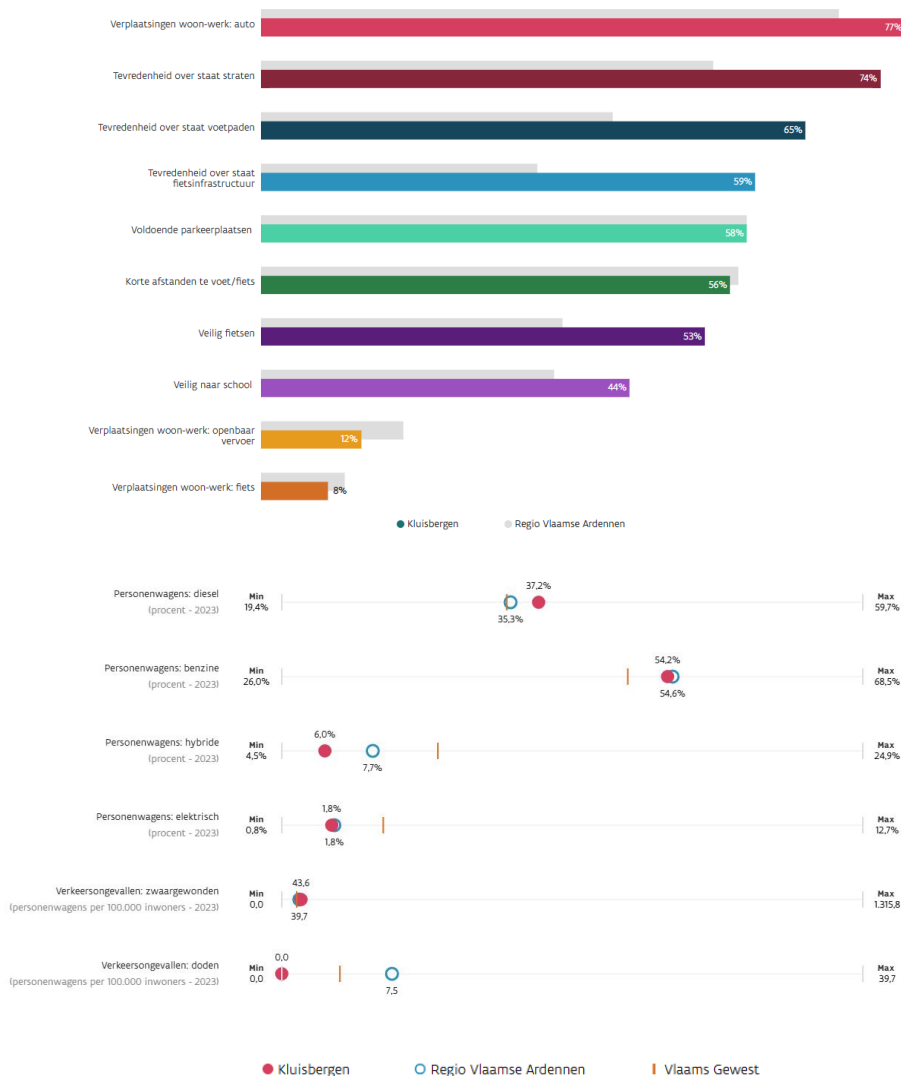

ABB - GSM | provincies.incijfers.be | 2023

Bekijken we de resultaten van de burgerbevraging uit 2023 dan zien we dit beeld bevestigd. Inwoners van Kluisbergen maken relatief veel gebruik van de wagen, ook in vergelijking met de referentieregio Vlaamse Ardennen. De inwoners geven wel aan tevreden te zijn over de staat van de infrastructuur, of het nu gaat om straten, voetpaden, of fietspaden. Inwoners van Kluisbergen geven bovendien aan dat het veilig fietsen is in de gemeente, en dat kinderen veilig naar school kunnen.

Op vlak van de elektrificatie van het wagenpark hebben Kluisbergen en de regio Vlaamse Ardennen een achterstand op de Vlaamse gemiddelden. Het aantal verkeersongevallen met zware letsels ligt in Kluisbergen min of meer op het gemiddelde.

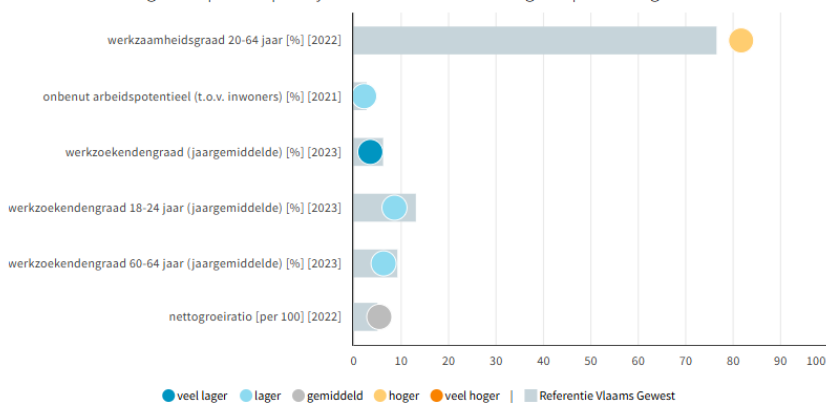
Conclusie

Afsluiten doen we opnieuw met het bespreken van de indicatoren die VVSG gelinkt heeft aan de in dit gedeelte besproken SDG.

- ✓ SDG 8 bespreekt eerlijk werk en economische groei. Kluisbergen haalt een hoge werkzaamheidsgraad en scoort bijgevolg laag op de indicatoren rond werkzoekenden en onbenut arbeidspotentieel.
- ✓ SDG 9 behandelt industrie, innovatie en infrastructuur. Kluisbergen kent geen arbeidsplaatsen in medium- of hoogtechnologische industrie en scoort dus niet op deze indicator. Ook op vlak van kennisintensieve arbeidsplaatsen scoort Kluisbergen onder het gemiddelde. De CO₂-emissie van de industrie ten opzichte van de totale emissie, is dan weer wel relatief hoog.

provincies.incijfers.be - Databank - Kluisbergen

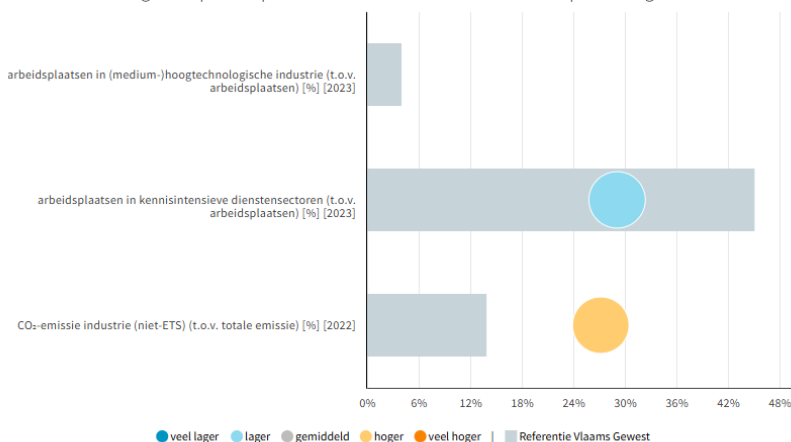
Samenvattende grafiek | SDG 8 | Eerlijk werk en economische groei | Kluisbergen

Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be, DWH AM&SB, KSZ | provincies.incijfers.be, VDAB | provincies.incijfers.be, Statbel | provincies.incijfers.be

provincies.incijfers.be - Databank - Kluisbergen

Samenvattende grafiek | SDG 9 | Industrie, innovatie en infrastructuur | Kluisbergen

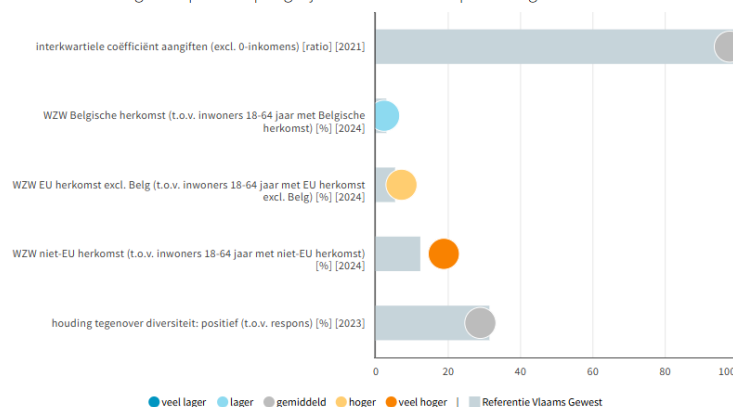
RSZ en RSVZ | provincies.incijfers.be, VEKA | provincies.incijfers.be

- ✓ In SDG 10 wordt de ongelijkheid in de arbeidsmarkt aangekaart. We merken hier dat inwoners van Kluisbergen met Belgische herkomst relatief weinig werkzoekend zijn. Dit is anders voor inwoners met niet-Belgische herkomst. Vooral inwoners met niet-EU herkomst zijn relatief vaak werkzoekend, in vergelijking met Vlaamse cijfers.
- ✓ SDG 11 bespreekt de duurzaamheid van gemeenschappen en gaat over een reeks indicatoren met een mobiliteitsfocus. Kluisbergen noteert relatief lage scores als het gaat over duurzame vervoersmodi. Als het gaat over de mogelijkheden inzake openbaar vervoer, dan zijn deze in de voorbije jaren (en zeker sinds de gerapporteerde cijfers van 2021) eerder nog afgenomen dan toegenomen. Wel is er tevredenheid over de fietsinfrastructuur.

provincies.incijfers.be - Databank - Kluisbergen

Samenvattende grafiek | SDG 10 | Ongelijkheid verminderen | Kluisbergen

Statbel | provincies.incijfers.be, VDAB en Rijksregister | provincies.incijfers.be, ABB - GSM | provincies.incijfers.be

provincies.incijfers.be - Databank - Kluisbergen

Samenvattende grafiek | SDG 11 | Duurzame steden en gemeenschappen | Kluisbergen

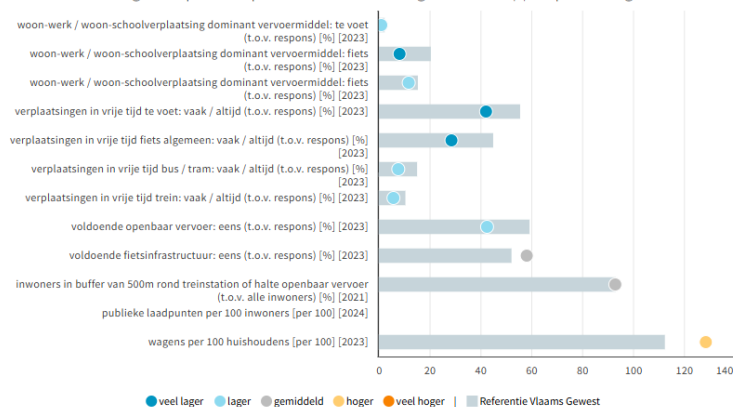
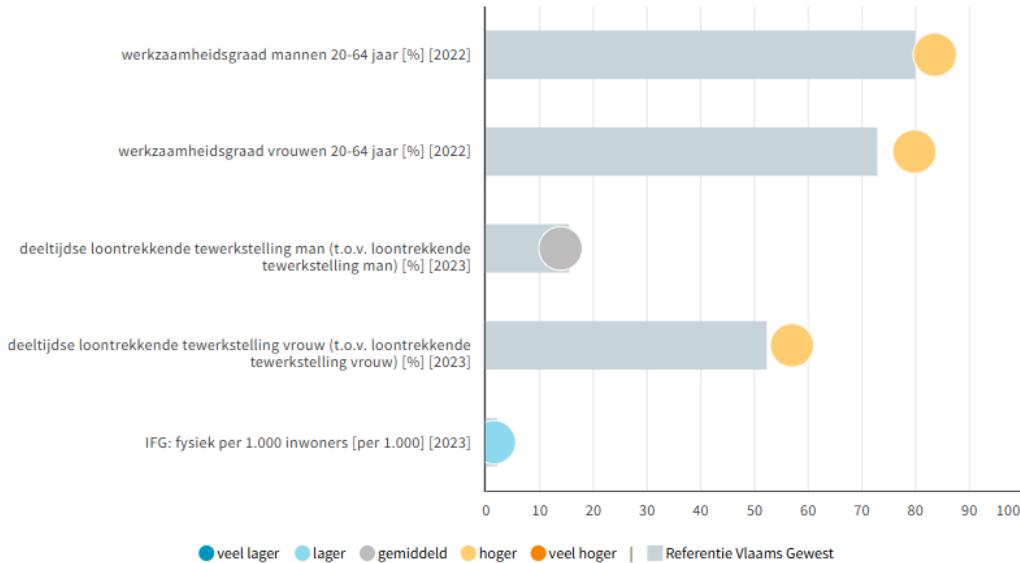

ABB - GSM | provincies.incijfers.be, Statbel | provincies.incijfers.be, MOW | provincies.incijfers.be

De laatste SDG die we in dit onderdeel behandelen is SDG 5 met betrekking tot gendergelijkheid. Opnieuw scoort Kluisbergen hier goed. De werkzaamheidsgraad ligt zowel voor vrouwen als mannen relatief hoog in vergelijking met de Vlaamse gemiddelden. Binnen Kluisbergen noteren we ook lage waarden als het gaat om intra familiaal fysiek geweld.

provincies.incijfers.be - Databank - Kluisbergen
Samenvattende grafiek | SDG 5 | Gendergelijkheid | Kluisbergen

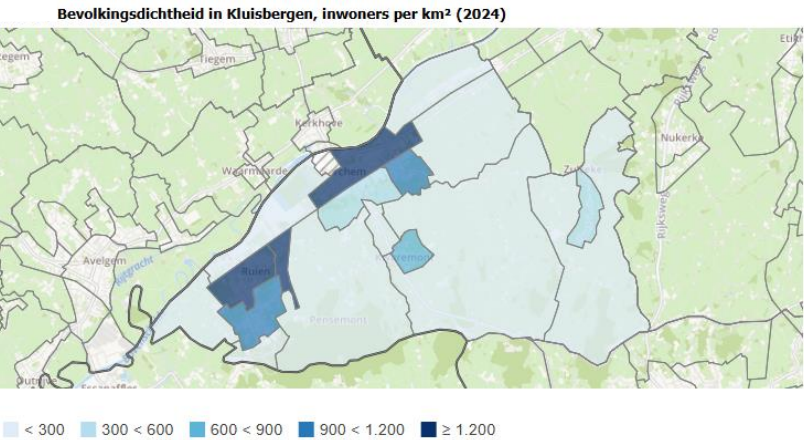
Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be, RSZ | provincies.incijfers.be, Federale Politie | provincies.incijfers.be

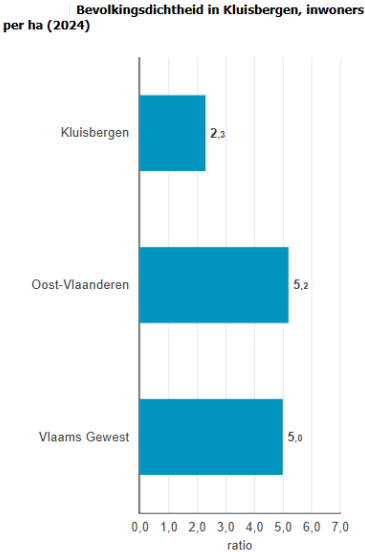
Omgeving en klimaat

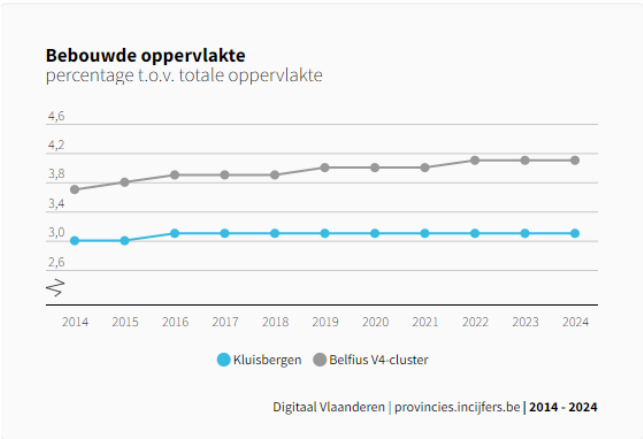
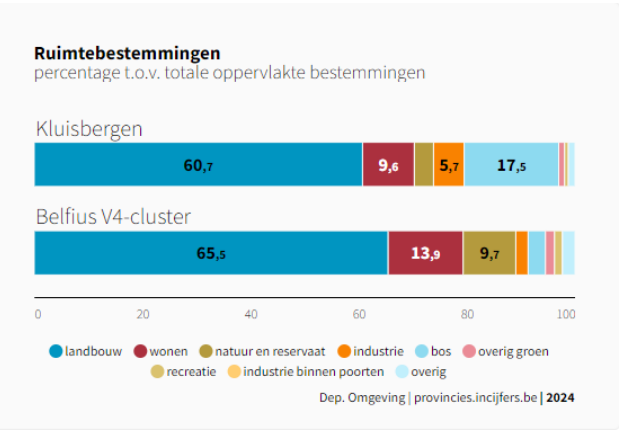
We bekijken in dit onderdeel onder andere het ruimtegebruik van de gemeente Kluisbergen. Starten doen we met de verdeling van de bevolkingsdichtheid. De kaart hieronder beeldt deze verdeling af. Kluisbergen, met zijn oppervlakte van 3065ha, telt 19 statistische sectoren. De bevolkingsdichtheid is binnen Kluisbergen, in vergelijking met Vlaanderen of andere gemeenten uit Oost Vlaanderen, eerder laag.

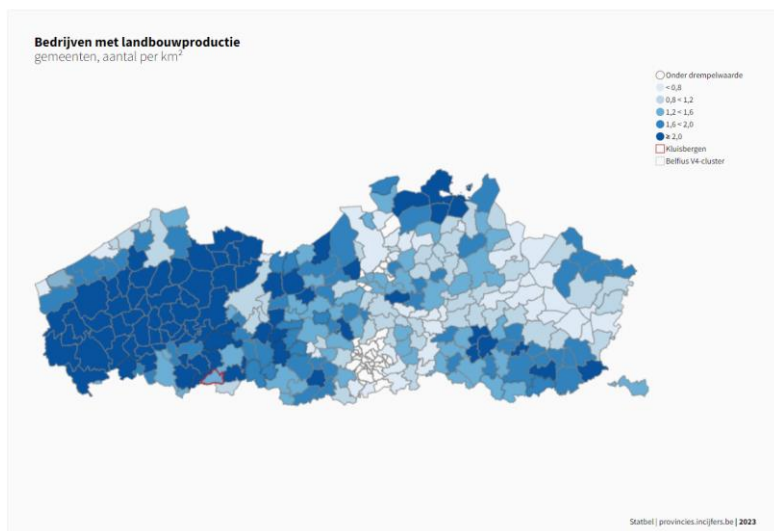
Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

Een grote oppervlakte in Kluisbergen wordt in beslag genomen door het Kluisbos. Hierdoor kent Kluisbergen relatief minder landbouwgrond op haar grondgebied in vergelijking met het gemiddelde in Belfius V4-cluster. Daarnaast stellen we vast dat in Kluisbergen minder oppervlakte wordt ingenomen door wonen. Na de categorieën landbouw, wonen en bos blijkt Kluisbergen bovengemiddeld oppervlakte te hebben aan de industrie, in vergelijking met collega's uit de cluster.

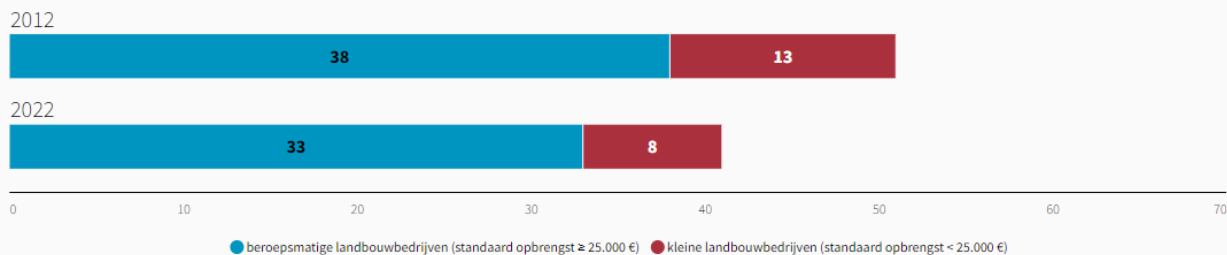

Kluisbergen bevindt zich geografisch net op de rand van de intensieve landbouwgemeenten uit West-Vlaanderen. De gemeente bevindt zich tussen de waarde 1,2 en 1,6. Dat wil zeggen dat Kluisbergen zich net in de middelste categorie bevindt als het gaat om landbouwproductie op basis van gebruikte landbouwoppervlakte. Op 10 jaar tijd daalde het totaal aantal landbouwbedrijven in Kluisbergen van 51 naar 41 waarvan in 2023 nog 33 beroepsmatige landbouwbedrijven. Wanneer we kijken naar de verhoudingen van gebruikte landbouwgrond zien we een gelijkaardige verdeling met het Belfius V4-cluster dus kunnen we ervan uitgaan dat Kluisbergen hierin gemiddeld scoort.

Beroepsmatige en kleine landbouwbedrijven

Kluisbergen, aantal

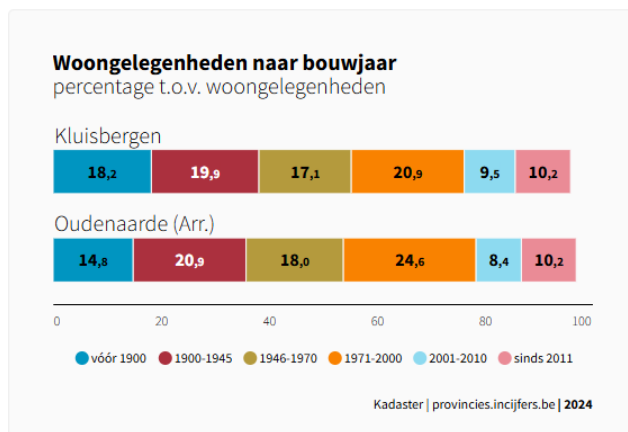
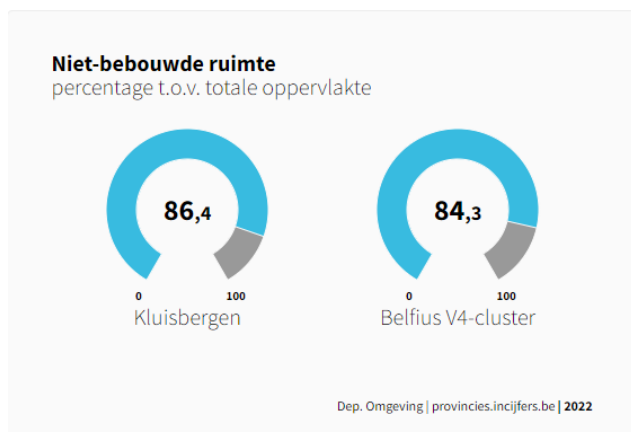
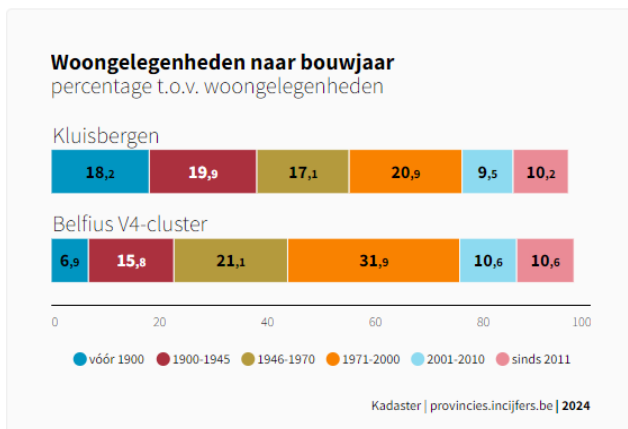
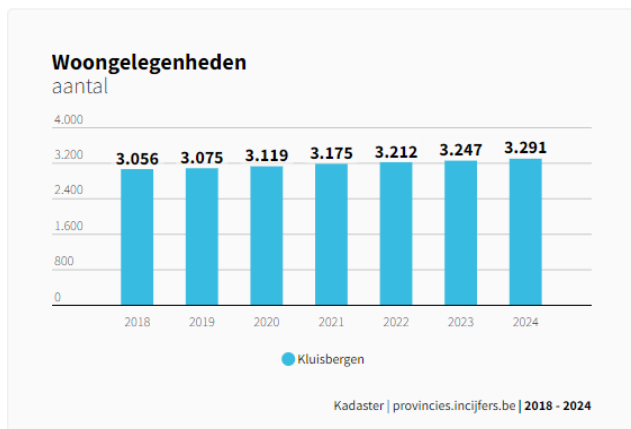

Oppervlakte akkerbouw, tuinbouw, grasland en overige

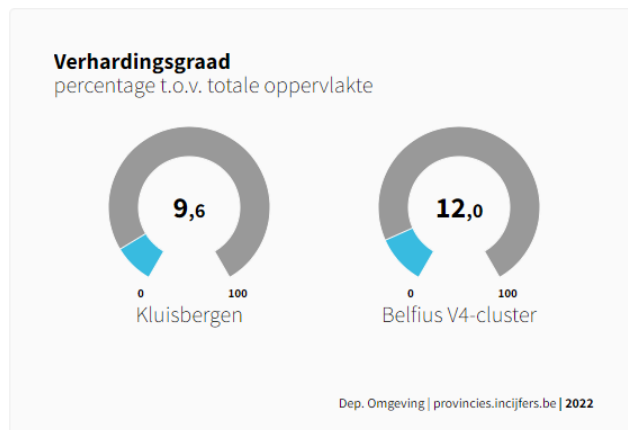
in hectare

Kluisbergen is een gemeente die een langzame maar constante groei kent op vlak van woongelegenheden. In het diagram met woongelegenheden naar bouwjaar zien we dat sinds 2001 een gelijkaardige verhouding nieuwbouwprojecten gebouwd zijn met de andere clustergemeenten. De verschillen liggen vooral bij de woningen gebouwd voor 1945 waar Kluisbergen heel wat oude gebouwen bezit. 18,2% van de gebouwen in Kluisbergen werden al voor 1900 gebouwd terwijl dit in de andere clustergemeenten slechts 6,9% is. Meer dan 50% van de gebouwen dateren van voor 1970. Plaatsen we deze cijfers in een regionaal perspectief dan zien we dat de Kluisbergense woningen ook ouder zijn dan die in de referentieregio, al wordt het verschil wel kleiner.

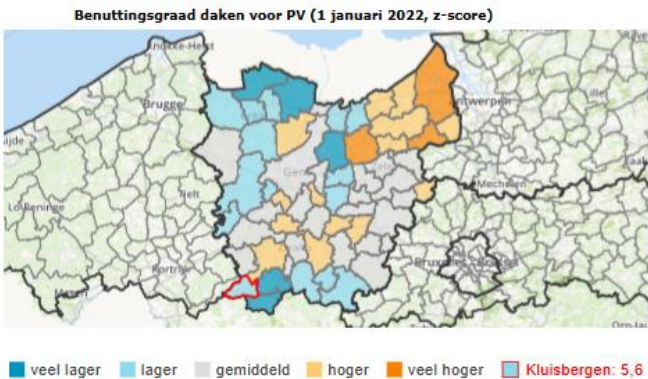

In Kluisbergen ligt de verhardingsgraad met slechts 9,6% lager dan het gemiddelde bij collega-clustergemeenten (12%). Hierdoor is er heel wat niet bebouwde ruimte aanwezig in de gemeente.

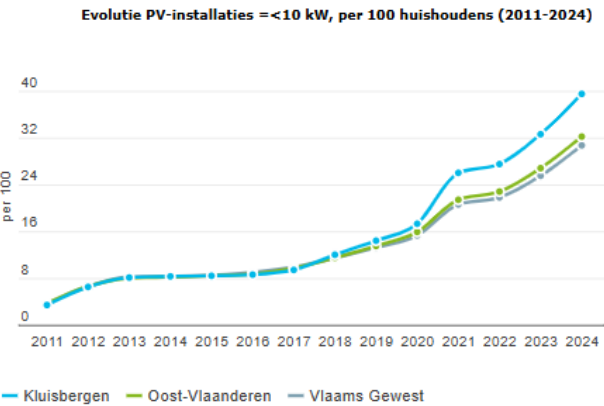

In het kader van klimaatmitigatie is het gebruik van alternatieve energiebronnen een belangrijke parameter. Zonnepanelen zijn hierin nog steeds het meest populair. Wanneer we Kluisbergen vergelijken met andere gemeenten op vlak van benuttingsgraad van daken door PV-installaties, dan zien we dat we op dit moment relatief laag scoren.

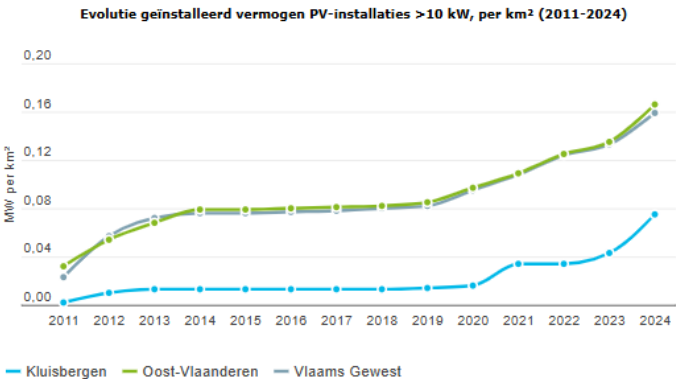
Splitsen we deze statistiek uit naar grote installaties (>10kW) en kleinere, huishoudelijke installaties (<10kW) dan zien we dat we vooral achterlopen als het gaat over de grote industriële installaties. Voor kleine installaties laten we de Oost Vlaamse en Vlaamse gemiddeldes zelfs achter ons.

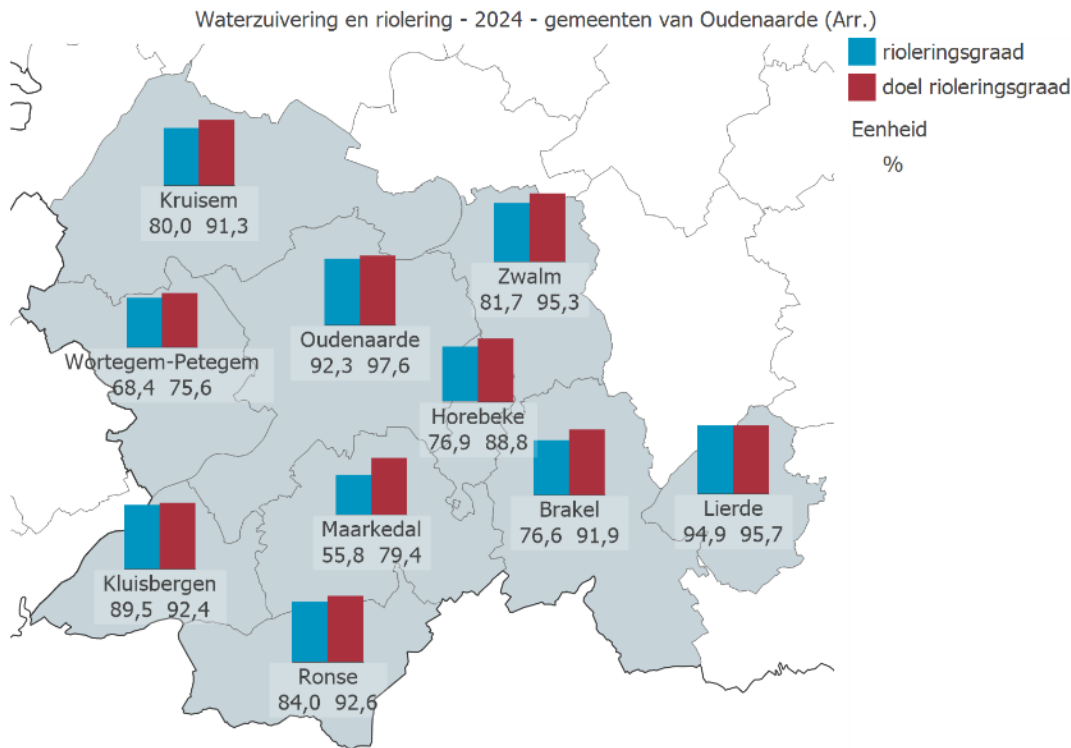
Bron: VEKA en Fluvius | provincies.incijfers.be

Bron: VEKA en Fluvius | provincies.incijfers.be

Bron: VEKA en Fluvius | provincies.incijfers.be

Bron: VMM gemeente in cijfers | provincies.incijfers.be

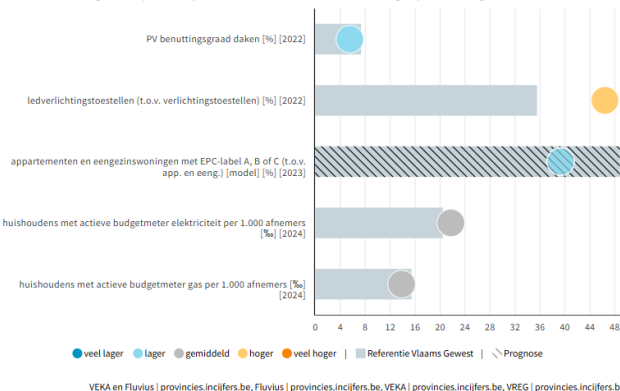
Een belangrijke parameter voor de behandeling water is uiteraard de rioleringsgraad. Een ondermaatse rioleringsgraad kan aanzienlijke investeringen met zich meebrengen voor lokale besturen. Wanneer we de rioleringsgraad vergelijken met die van buurgemeenten uit het arrondissement Oudenaarde. We zien dat Kluisbergen met 89,5% kort tegen haar doel aanleunt van 92,4%, wat een uitstekende score is.

Tot slot opnieuw even de VVSG-indicatoren met betrekking tot de in dit onderdeel behandelde SDG:

- ✓ Voor SDG 6 die betrekking heeft op watergebruik zijn geen samenvattende indicatoren opgemaakt. Uit wat voorafging herinneren we ons wel de hoge rioleringsgraad van Kluisbergen. Dit is ook voor SDG 14 (Leven op het water) het geval.
- ✓ SDG 7 bekijkt de betaalbaarheid en duurzaamheid van energie. Zoals eerder al aangegeven ligt de benuttingsgraad van de daken door zonnepanelen in Kluisbergen onder het Vlaamse gemiddelde. We weten dat dit vooral gedreven is door een lager aandeel grote installaties. Op vlak van ledverlichting scoort Kluisbergen dan weer wel goed. Tot slot lichten we de EPC-scores van eengezinswoningen uit: hier zien we dat de VREG inschat dat deze gemiddeld hoger liggen (en dus slechter scoren) dan het Vlaamse gemiddelde. Dit licht ongetwijfeld gedeeltelijk aan het oudere woningbestand.
- ✓ SDG 12 bestudeert afval en afvalinzameling. Inwoners van Kluisbergen produceren relatief weinig restafval. Dat ze meer afval selectief inzamelen is hiervoor ongetwijfeld een oorzaak.
- ✓ SDG 13 bespreekt de klimaatactie en analyseert in de CO₂-emissie door huishoudens en de lokale energieproductie. Op dit beide parameters scoort Kluisbergen minder goed dan de Vlaamse gemiddelden.
- ✓ In SDG 15 komen tot slot indicatoren aan bod met betrekking tot leven op het land. Hier scoort Kluisbergen goed, met een klein ruimtebeslag en een hoog aandeel bosgrond.

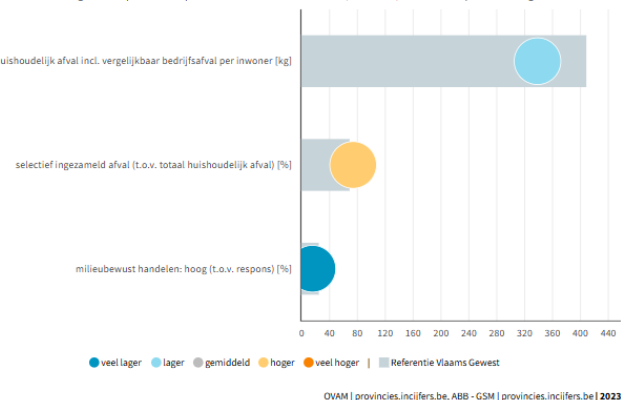
provincies.incijfers.be - Databank - Kluisbergen

Samenvattende grafiek | SDG 7 | Betaalbare en duurzame energie | Kluisbergen

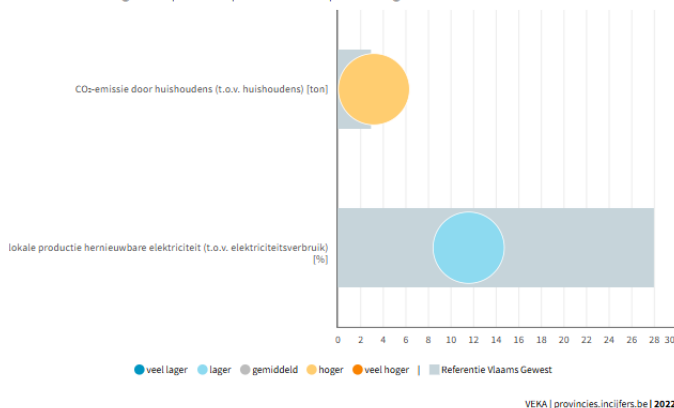
provincies.incijfers.be - Databank - 2023 - Kluisbergen

Samenvattende grafiek | SDG 12 | Verantwoorde consumptie en productie | Kluisbergen

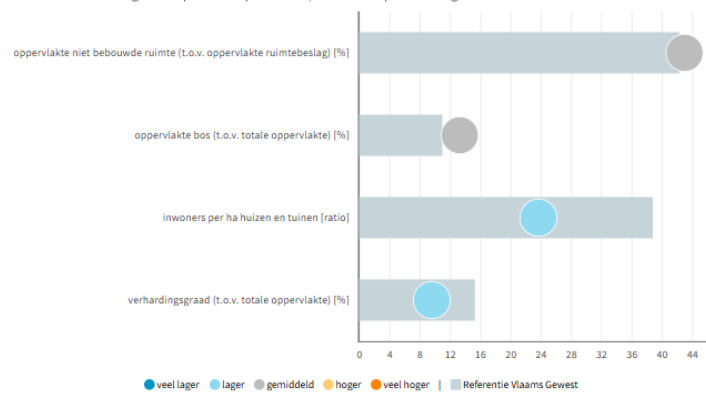
Klimaatmitigatie - 2022 - Kluisbergen

Samenvattende grafiek | SDG 13 | Klimaatactie | Kluisbergen

Ruimtegebruik - 2022 - Kluisbergen

Samenvattende grafiek | SDG 15 | Leven op het land | Kluisbergen

Veiligheid en sterke publieke instellingen

16

VREDE,
JUSTITIE EN
STERKE PUBLIEKE
DIENSTEN

Kluisbergen scoort heel wat beter op vlak van onveiligheidsgevoel dan de benchmark Vlaams Gewest. Een heel groot gedeelte van de bevolking voelt zich nooit tot zelden onveilig. Dat is een goede score gezien in omliggende gemeenten een minder hoog veiligheidsgevoel aanwezig is. In Kluisbergen is een dalende trend in geregistreerde misdrijven, met in 2023 maar liefst de helft minder dan gemiddeld in het Vlaams Gewest. Als gevolg daarvan zien we dat de Kluisbergenaar bovengemiddeld tevreden is over de buurt met 87%.

onveiligheidsgevoel in buurt: nooit/zelden percentage t.o.v. respons

Kluisbergen

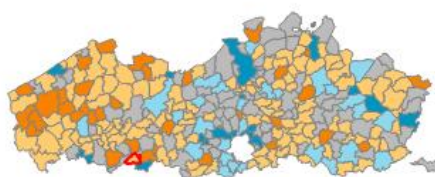

Vlaams Gewest

ABB - GSM | provincies.incijfers.be | 2023

onveiligheidsgevoel in buurt: nooit/zelden percentage t.o.v. respons

● veel lager ● lager ● gemiddeld ● hoger ● veel hoger
■ Kluisbergen: 82,2 | ■ Niet van toepassing

ABB - GSM | provincies.incijfers.be | 2023

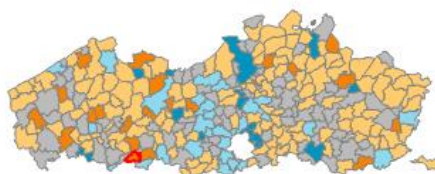
geregistreerde misdrijven per 1000 inwoners

● veel lager ● lager ● gemiddeld ● hoger ● veel hoger
■ Kluisbergen: 31,0 | ■ Niet van toepassing

Federale Politie | provincies.incijfers.be | 2023

tevredenheid over de buurt percentage t.o.v. respons

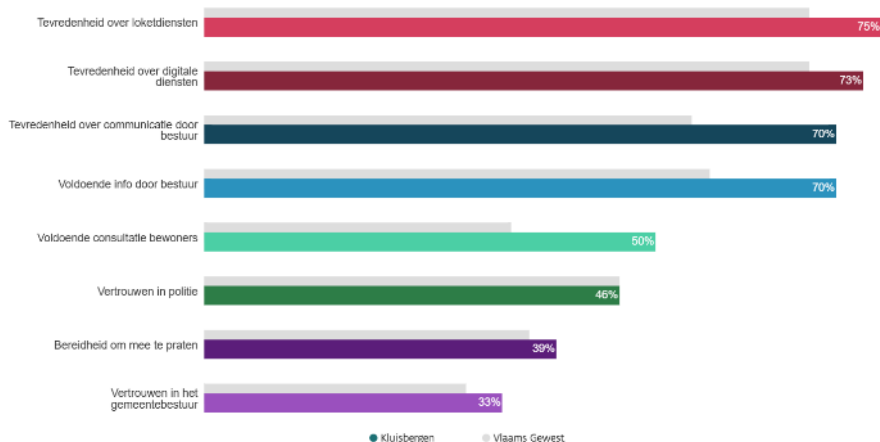
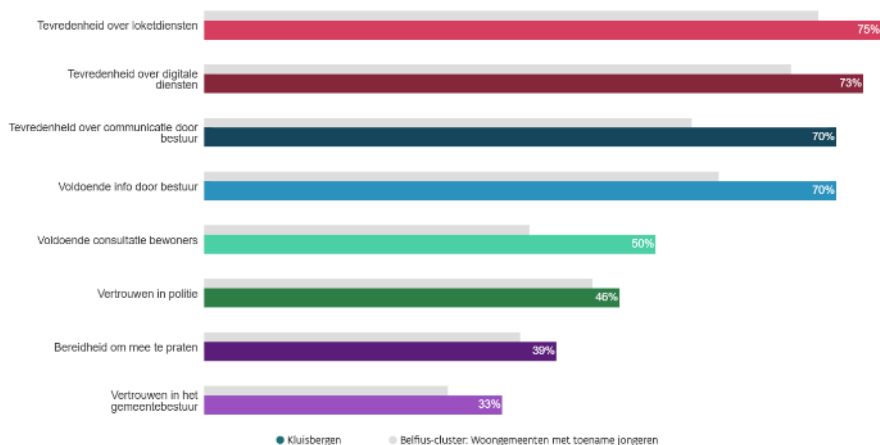

● veel lager ● lager ● gemiddeld ● hoger ● veel hoger
■ Kluisbergen: 86,8 | ■ Niet van toepassing

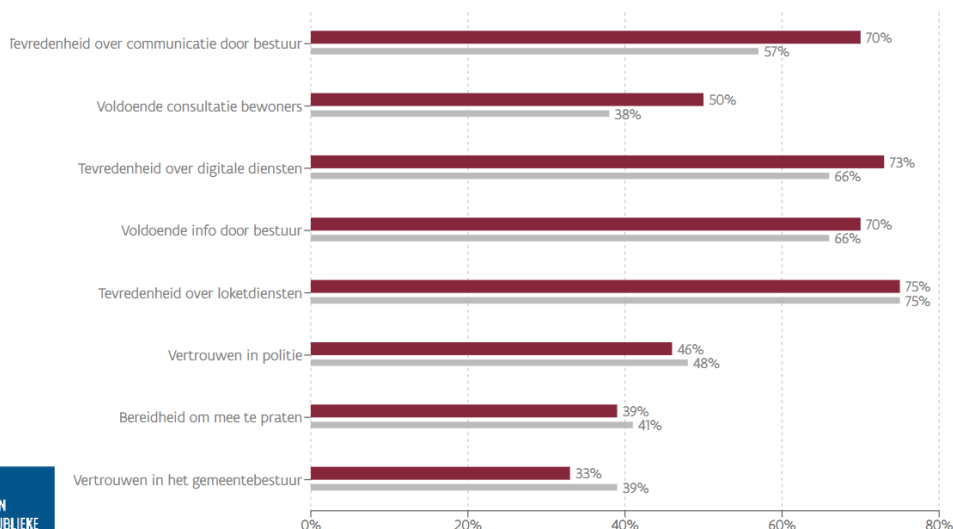
ABB - GSM | provincies.incijfers.be | 2023

Sterke publieke instellingen

Het bestuur in Kluisbergen krijgt veel lof bij de burgerbevraging. Op elke indicator scoort de gemeente beter of gelijk aan het Vlaams Gewest of het Belfius-cluster. Hierdoor kunnen we ervan uitgaan dat Kluisbergen over een sterke dienstverlening beschikt. Als we kijken naar de evolutie sinds 2020 zien we dat de investeringen in de digitalisatie en de communicatie tijdens de voorbije jaren lonen en er als gevolg hiervan een forse stijging is op vlak van tevredenheid.

2023 versus 2020

VVSG koppelt aan SDG 16 een aantal indicatoren die mee de veiligheid en de sterkte van de publieke instellingen evalueren. Kluisbergen scoort op elk van deze indicatoren goed tot zeer goed.

provincies.incijfers.be - Databank - 2023 - Kluisbergen
Samenvattende grafiek | SDG 16 | Vrede, justitie en sterke publieke diensten | Kluisbergen

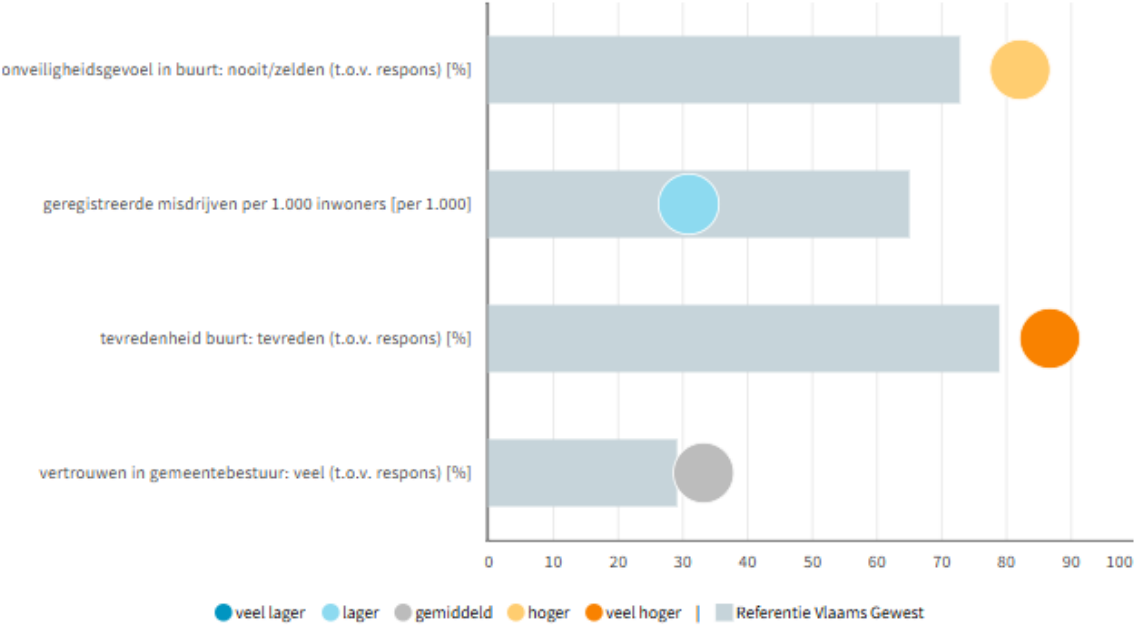

ABB - GSM | provincies.incijfers.be, Federale Politie | provincies.incijfers.be | 2023

Algemene conclusie externe analyse

De externe analyse schetst een gedetailleerd beeld van de kansen en bedreigingen waarmee de gemeente geconfronteerd wordt. Deze inzichten zijn van belang voor de opmaak van het meerjarenplan 2026-2031 en bieden handvatten voor een strategische en toekomstgerichte beleidsvoering.

Een belangrijke opportuniteit ligt in de op dit moment jonge en groeiende bevolking. In vergelijking met de referentieregio en het Vlaamse gemiddelde is de bevolkingssamenstelling relatief jong, wat kansen biedt om op lange termijn een actieve en dynamische gemeenschap te blijven ondersteunen. Tegelijkertijd brengt de verwachte sterke groei van de groep 80-plussers mogelijk een uitdaging met zich mee op het vlak van zorg en infrastructuur. We scoren nu goed op ouderenzorg, maar zullen verder moeten waakzaam zijn om aan de stijgende zorgvraag te voldoen.

Op economisch vlak tonen we ons veerkracht, met een stijgende ondernemingsgraad en een daling van de werkloosheid. De uitdagingen rond leegstand van handelspanden en het negatieve pendelsaldo wijzen echter op de noodzaak om de gemeente aantrekkelijker te maken als werk- en investeringslocatie. Dit kan bijdragen aan een betere balans tussen woonfunctie en lokale werkgelegenheid.

Een ander belangrijk aandachtspunt is de mobiliteit. Kluisbergen wordt gekenmerkt door een bovengemiddeld autogebruik, zowel voor woon-werkverkeer als voor vrijetijdsbesteding. Hoewel de fietsinfrastructuur en verkeersveiligheid positief worden beoordeeld, blijft de overgang naar duurzame vervoersmodi achter.

Sport en sportparticipatie vormen een duidelijke uitdaging. In vergelijking met de Vlaamse gemiddelden en de referentieregio scoort de gemeente onder de norm op sportvoorzieningen en de participatiegraad van inwoners in sportactiviteiten. Om deze trend te keren, is een gerichte aanpak nodig die de toegang tot sportfaciliteiten vergroot en het sporten binnen alle leeftijdsgroepen stimuleert. Dit biedt niet alleen kansen voor een gezondere gemeenschap, maar versterkt ook de sociale cohesie.

Klimaat en energie vormen eveneens een aandachtspunt. Hoewel we een lage verhardingsgraad hebben en een hoog aandeel bosgrond, blijven de energie-efficiëntie en de benutting van duurzame energiebronnen zoals (grote installaties) zonnepanelen achter bij Vlaamse gemiddelden. Ook het oudere woningbestand draagt bij aan hogere energieconsumptie en minder goede EPC-scores. Gerichte investeringen in verduurzaming en energie-efficiëntie kunnen helpen om deze uitdagingen aan te pakken.

Al met al toont de externe analyse dat Kluisbergen een gemeente is met veel potentieel, maar ook met duidelijke aandachtspunten op het vlak van sport, duurzaamheid, mobiliteit en economische vitaliteit. Door onze sterktes uit te bouwen en gericht in te zetten op verbeterpunten, kan Kluisbergen blijven groeien als een toekomstgerichte en duurzame gemeente.

Interne analyse

Voor de interne analyse gebruiken we, zoals al besproken in de inleiding, de thema's die terugkomen in de leidraad organisatiebeheersing.

We groeperen een aantal van deze elementen onder de volgende thema's:

1. Interne organisatie
 1. Missie, visie, en beleidsplanning
 2. Structuur en processen
 3. Communicatie en informatie
 4. Samenwerking en netwerken
2. Financieel beheer
 1. Ontvangsten
 2. Uitgaven
 3. Evenwicht en schuld
 4. Financieel beheer
3. Medewerkers
4. Infrastructuur
 1. Facilities
 2. ICT

1. Missie, visie, en beleidsplanning

Tijdens de vorige beleidsplanningsperiode voor de opmaak van het meerjarenplan 2020-2025 hebben we het geijkte proces volledig doorlopen, inclusief het opmaken van een interne en externe omgevingsanalyse en het opstellen van een inspiratienota. Initiatieven zoals een burgerbevraging en een denkdag voor medewerkers hebben bijgedragen aan de input. Het plan bevat duidelijke doelstellingen en acties voor nieuw beleid, zoals het aanpakken van 'missing links' in de fietsinfrastructuur en het versterken van digitalisering en communicatie. De doelstellingen en acties zijn in veel gevallen helder vertaald naar de achterliggende financiële kredieten, wat bijdraagt aan de transparantie van het plan.

Tijdens de vorige planningsperiode hebben we het meerjarenplan tijdig opgesteld en ervoor gezorgd dat dit breed gekend was binnen de organisatie. Medewerkers waren goed op de hoogte van de doelstellingen en acties waarvoor zij verantwoordelijk zijn.

Verbeterpunten en kansen

Hoewel het vorige beleidsplanningsproces gestructureerd is verlopen, zijn er ook aandachtspunten die verdere verfijning en versterking mogelijk maken:

✓ Missie, visie en waarden

We hebben geen formeel vastgestelde missie, visie en kernwaarden. Het bepalen en communiceren van deze elementen kan bijdragen aan een sterker gedeeld doel en meer duidelijkheid voor medewerkers, burgers en andere belanghebbenden.

✓ SMART-formulering van actieplannen en acties

Bepaalde actieplannen en acties in het meerjarenplan zijn niet voldoende SMART geformuleerd. Ze zijn vaak te algemeen en geven niet aan tegen wanneer of onder welke voorwaarden de doelstelling als gerealiseerd wordt beschouwd. Een concretere uitwerking kan helpen om meer sturing en focus te geven aan de uitvoering.

We hebben een stevige basis gelegd in de vorige beleidsplanningsperiode, met een breed gedragen meerjarenplan en goed uitgevoerde voorbereidende analyses. Door een duidelijke focus op het SMART formuleren van de doelstellingen kunnen we ons beleid nog sterker maken en een grotere impact realiseren voor de burgers en medewerkers. We nemen dit aandachtspunt dan ook mee in deze nieuwe beleidsplanningsperiode.

2. Structuur en processen

We beschikken over een open cultuur waarin medewerkers elkaar gemakkelijk aanspreken en informeel informatie delen. Dit draagt bij aan een toegankelijke werkomgeving. Daarnaast hebben we een actueel organigram dat stapsgewijs wordt geïmplementeerd en aangepast aan de noden. We erkennen wel nog belangrijke kansen om monitoring, coördinatie en projectbeheer verder te versterken.

Sterke punten

✓ Open cultuur en betrokkenheid

Er heerst een open sfeer binnen de organisatie, wat informeel overleg en kennisdeling vergemakkelijkt. Medewerkers en leidinggevendenden staan dicht bij elkaar, waardoor vragen en problemen snel besproken kunnen worden.

✓ Jaarlijkse rapportering

De rapportering over de prioritaire doelstellingen en acties uit het meerjarenplan verloopt via de jaarrekening in het boekhoudpakket. Deze rapportering is uitgebreid en biedt een goed overzicht van de financiële vertaling van het beleid.

✓ Initiatieven voor overleg

Sommige diensten, zoals de sociale dienst, hebben al initiatieven genomen om regelmatig overleg te organiseren. Ook de technische dienst is van plan om dit verder uit te bouwen.

2. Structuur en processen

Verbeterkansen structuur en processen

Hoewel er een basis is voor overleg en rapportering, ontbreekt een meer gestructureerde aanpak om de werking en dienstverlening efficiënt op te volgen:

✓ Monitoringscultuur

- Er is geen gestructureerde, periodieke opvolging van de taken en projecten. Monitoring gebeurt vooral reactief, wat het risico vergroot dat zaken pas worden bijgestuurd wanneer er iets fout gaat.
- Er zijn weinig betekenisvolle rapporten of indicatoren beschikbaar om de voortgang en resultaten van de werking systematisch te beoordelen. Het gebruik van data uit softwaretoepassingen voor analyse en besluitvorming kan worden verbeterd.

✓ Overlegstructuur en coördinatie

- Het managementteam (MAT) komt niet regelmatig samen en heeft haar kerntaken en werking nog niet duidelijk bepaald. Hierdoor ontbreekt een centraal orgaan dat de coördinatie tussen diensten, de bewaking van de eenheid in de werking en de opvolging van belangrijke projecten en doelstellingen faciliteert.
- Op teamniveau is er vaak geen structureel overleg, wat kan leiden tot een gebrek aan afstemming en duidelijke afspraken.

✓ Projectbeheer

We missen een uniforme projectaanpak. Er is geen overzicht van lopende projecten, noch richtlijnen of sjablonen voor het opzetten en opvolgen van projecten. Dit kan leiden tot inconsistenties en risico's in de kwaliteit van projectbeheer.

✓ Optimalisatie van het organigram

- Het huidige organigram sluit niet volledig aan op de noden van de organisatie. Er ontbreken tussenniveaus, zoals diensthooften, in bepaalde afdelingen. Dit leidt tot een relatief grote operationele belasting voor de algemeen directeur.
- De tijdelijke invulling van bepaalde functies versterkt deze uitdagingen.

✓ Procesbeheer en risicoanalyse

Hoewel verschillende diensten eigen initiatieven nemen om hun processen te beheren, ontbreekt een organisatie-brede, uniforme aanpak. Een systematisch procesbeheer, waarbij ook een risico-invalshoek wordt meegenomen, kan bijdragen aan de continuïteit, correctheid en uniformiteit van de dienstverlening.

Ook hier beschikken we over een sterke basis. Er heerst een open werksfeer en we hebben betrokken medewerkers. Door meer structuur aan te brengen in monitoring, overleg en projectbeheer kunnen we onze werking verder professionaliseren en lange termijn-uitdagingen effectiever aanpakken. Het ontwikkelen van een monitoringscultuur, een heldere overlegstructuur en een uniforme aanpak voor projectbeheer zal bijdragen aan een efficiëntere en beter afgestemde dienstverlening.

3. Communicatie en informatie(beheer)

We hebben duidelijke stappen gezet op het vlak van externe communicatie en digitalisering, zoals we ambieerden in het meerjarenplan 2020-2025. Onze inspanningen, waaronder het opstellen van een communicatieplan en het vernieuwen van de huisstijl en het infoblad, tonen aan dat communicatie naar burgers een prioriteit is. De resultaten ervan zijn ook merkbaar in de resultaten van de burgerbevraging van het ABB. Tegelijkertijd zijn er kansen op het vlak van interne communicatie en informatiebeheer om de werking efficiënter en meer afgestemd te maken.

Sterke punten

- ✓ Externe communicatie en digitalisering
 - We hechten belang aan een sterke externe communicatie. In het huidige meerjarenplan werd dit ook opgenomen als prioritaire beleidsdoelstelling.
 - Het communicatieplan (2021-2024) bevatte een strategie en aanpak die grotendeels werd uitgevoerd. Zo werd een nieuwe huisstijl ingevoerd, is het infoblad vernieuwd en worden burgers bereikt via diverse online en offline kanalen.
 - We houden rekening met de input van burgers door middel van bevragingen. Deze aanpak versterkt de betrokkenheid van inwoners.
 - Innovatieve stappen zoals de aankoop van een digitaal infoscherm tonen dat het bestuur blijft inzetten op digitalisering.
- ✓ Open cultuur en korte communicatielijnen
 - De organisatie heeft een open communicatiecultuur, waarbij medewerkers elkaar gemakkelijk aanspreken. Korte lijnen bevorderen de toegankelijkheid en informele kennisdeling.
 - Documenten worden dienst-specifiek opgeslagen in afgeschermd digitale mappen, wat bijdraagt aan het beschermen van vertrouwelijke informatie.

3. Communicatie en informatie(beheer)

Verbeterkansen Communicatie en informatie(beheer)

Hoewel we goede stappen hebben gezet in externe communicatie, zijn er belangrijke verbeterpunten in interne communicatie en informatiebeheer:

- ✓ Interne communicatie
 - De huidige interne communicatie is grotendeels informeel en mondeling, wat het risico vergroot dat niet alle medewerkers dezelfde informatie ontvangen. Het ontbreekt aan een gestructureerde aanpak en duidelijke verantwoordelijkheid voor interne communicatie.
 - Externe communicatie wordt niet systematisch intern gedeeld voordat deze openbaar wordt gemaakt, terwijl er voldoende tools beschikbaar zijn om dit eenvoudig te doen.
- ✓ Informatiebeheer
 - Er ontbreekt een duidelijke visie en plan voor informatiebeheer. Praktische afspraken, zoals het up-to-date houden van documenten op de website en het beheren van inkomende post, zijn beperkt of niet aanwezig.
 - Het gebruik van persoonlijke mappen en e-mailadressen voor het bewaren van informatie leidt tot een gebrek aan uniformiteit en verhoogt het risico op verlies van informatie.
 - De bescherming van vertrouwelijke en persoonsgevoelige documenten in het archief is ontoereikend, wat vraagt om betere afspraken en beveiligingsmaatregelen.
 - Het gecentraliseerd bijhouden van belangrijke en relevante stukken in het kader van strategisch belangrijke dossiers is een werkpunt.

In de vorige beleidsplanningsperiode hebben we sterk ingezet op externe communicatie en digitalisering. Door meer structuur aan te brengen in de interne communicatie, een duidelijke visie op informatiebeheer te ontwikkelen en bestaande processen te evalueren, kunnen we ook onze interne werking versterken en beter afstemmen op onze externe inspanningen.

4. Samenwerking en netwerken

We zetten sterk in op het betrekken van belanghebbenden en het onderhouden van nauwe banden met burgers, adviesraden en andere besturen. Deze betrokkenheid en samenwerkingsinitiatieven versterken de verbinding met de gemeenschap en omliggende regio's. Tegelijkertijd zijn er kansen om de samenwerking tussen de administratie en het politieke niveau te structureren en om het klachtenbeheer te optimaliseren.

Sterke punten

- ✓ Betrokkenheid van belanghebbenden
 - We kennen onze belangrijkste belanghebbenden en betrekken deze actief via diverse adviesraden zoals de seniorenraad en jeugdraad. Hierdoor blijven we goed op de hoogte van wat leeft bij lokale verenigingen en andere belangengroepen.
 - Specifieke initiatieven, zoals burgerbevragingen en participatieprojecten (bv. de herinrichting van het Ruienplein), helpen om de verwachtingen en noden van burgers te capteren en te verwerken in beleidskeuzes.
- ✓ Samenwerking met andere besturen
 - We nemen actief deel aan regionale samenwerkingsinitiatieven op domeinen zoals bibliotheek, cultuur, vrije tijd, toerisme en sociale dienstverlening.
 - We hebben de intentie om de samenwerking binnen de referentieregio Vlaamse Ardennen nog verder te versterken. We doen dit bijvoorbeeld al op vlak van Welzijn en Vrije Tijd. Dit biedt perspectief voor een meer geïntegreerde aanpak in de toekomst.
- ✓ Toegankelijke communicatie met het politieke niveau

Door de kleinschaligheid van het bestuur zijn de communicatielijnen tussen medewerkers en het politieke niveau kort. Medewerkers geven aan dat ze de schepenen vlot kunnen contacteren om dossiers te bespreken.

4. Samenwerking en netwerken

Verbeterkansen

✓ Samenwerking met adviesraden

Hoewel de werking van individuele adviesraden is afgestemd op specifieke noden, ontbreekt een globale visie op samenwerking met adviesraden. Het opstellen van een overkoepelend kader kan helpen om deze samenwerking te versterken en meer samenhang te creëren.

✓ Structureren van de samenwerking tussen administratie en politiek

- De nauwe samenwerking tussen de administratie en het politieke niveau biedt voordelen, maar kan ook risico's met zich meebrengen.
- Het ontbreken van een formele afsprakennota die de samenwerking vastlegt, maakt het moeilijk om terug te vallen op duidelijke afspraken. Een dergelijke nota, samen met een geactualiseerde deontologische code, kan bijdragen aan een meer professionele samenwerking.

✓ Klachtenbeheer

- Het huidige klachtenbeheer werkt niet conform het klachtenreglement. Het onderscheid tussen klachten en meldingen is niet altijd duidelijk, en klachten worden niet systematisch geregistreerd of opgevolgd. Sommige klachten worden behandeld door individuele medewerkers, terwijl andere door het college worden besproken.
- We ontbreken een centraal klachtenregister en er wordt geen jaarlijkse rapportering over klachten gemaakt, wat inzicht en sturing bemoeilijkt.

✓ Evalueren van de samenwerking met andere besturen en bepalen van een kader voor interactie

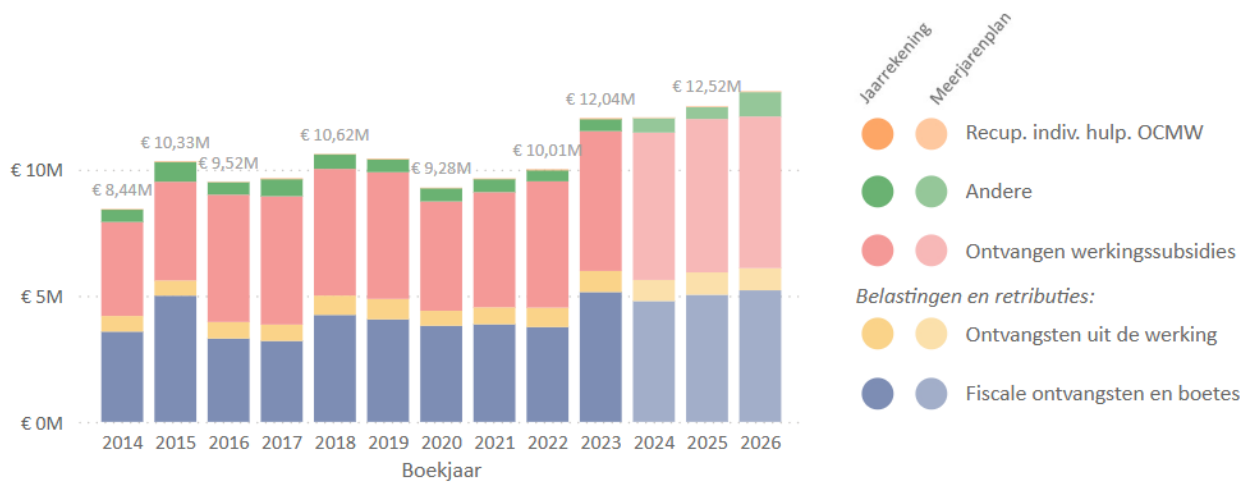
- We moeten kritisch blijven als het gaat over welke samenwerkingen een meerwaarde bieden voor de gemeente Kluisbergen en welke samenwerkingen voor ons te weinig opleveren in vergelijking met de inspanningen die we ervoor doen.
- De terugkoppeling naar de gemeente vanuit de politieke vertegenwoordig over wat er in de bestuursorganen van de samenwerkingsverbanden wordt beslist, is een aandachtspunt.

We tonen een sterke betrokkenheid bij onze belanghebbenden en nemen initiatieven om burgers, adviesraden en andere besturen actief te betrekken. Door de samenwerking tussen de administratie en het politieke niveau te formaliseren, het klachtenbeheer te professionaliseren en regionale samenwerkingsverbanden verder uit te bouwen, kunnen we onze efficiëntie en kwaliteit van dienstverlening verder verhogen.

Exploitatieontvangsten

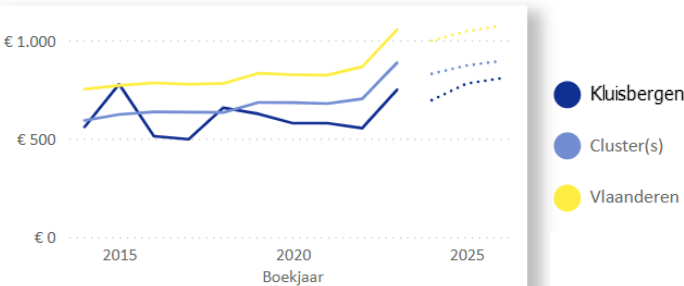
Voor het bespreken van de financiële situatie van Kluisbergen starten we langs de ontvangstenzijde, en meer bepaald langs de kant van de **exploitatieontvangsten**. We bekijken de ontvangsten steeds afgezet ten opzichte van het aantal inwoners, om zo een vergelijking te kunnen maken met andere gemeenten uit dezelfde Belfius-cluster, en Vlaamse gemiddelden.

De belangrijkste exploitatieontvangsten van Kluisbergen zijn uiteraard werkingssubsidies ontvangen van hogere overheden, en fiscaliteit en boetes. We merken een stijgende tendens op binnen de exploitatieontvangsten, gedreven door een toename van zowel de fiscale ontvangsten, als de ontvangen werkingssubsidies.

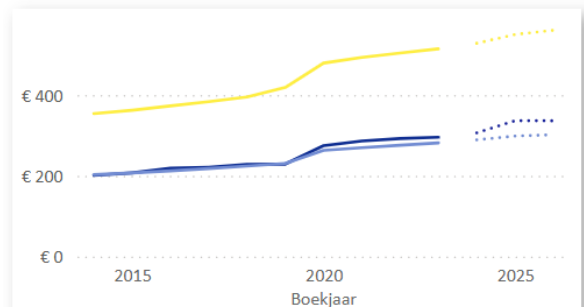

Zowel op het vlak van fiscale ontvangsten, als op het vlak van inkomsten uit het gemeentefonds, volgt Kluisbergen de Vlaamse tendens (die ook zichtbaar is voor de Belfius-cluster). Wel ontvangt Kluisbergen uit het gemeentefonds structureel minder inkomsten dan het Vlaamse gemiddelde, maar liggen de ontvangsten in lijn met de cluster.

FISCALE ONTVANGSTEN EN BOETES / per inwoner

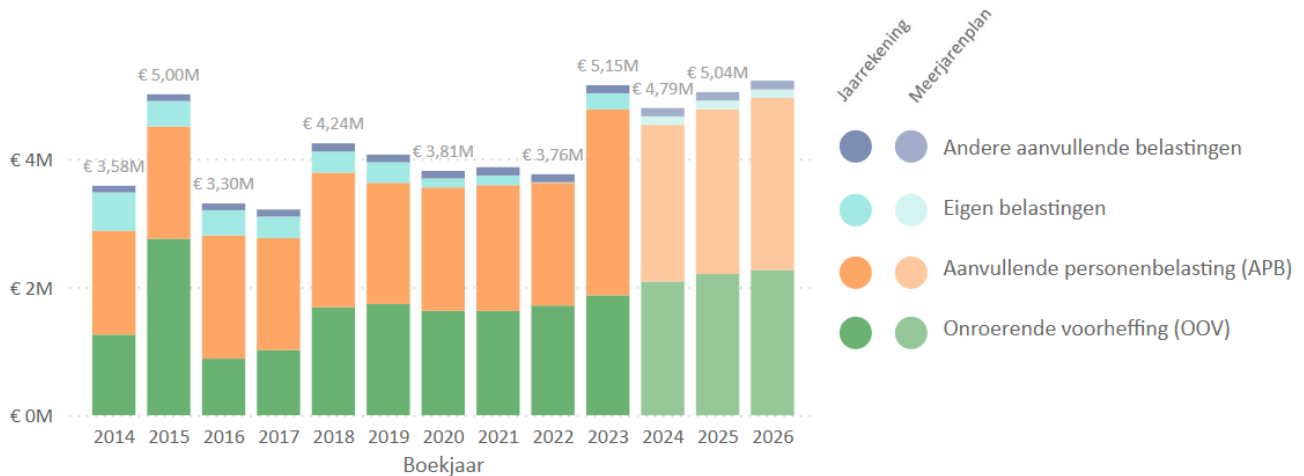

GEMEENTEFONDS / per inwoner

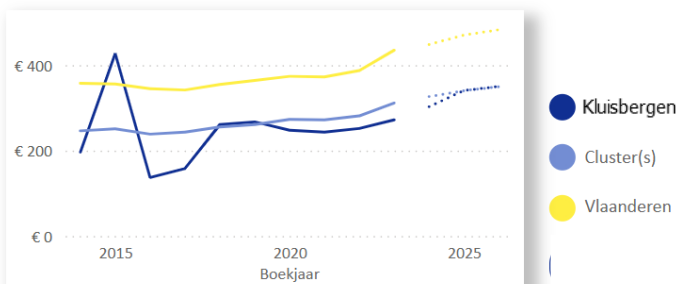
Exploitatieontvangsten

Binnen de fiscaliteit nemen de inkomsten uit aanvullende personenbelasting de bovenhand in vergelijking met de inkomsten uit onroerende voorheffing.

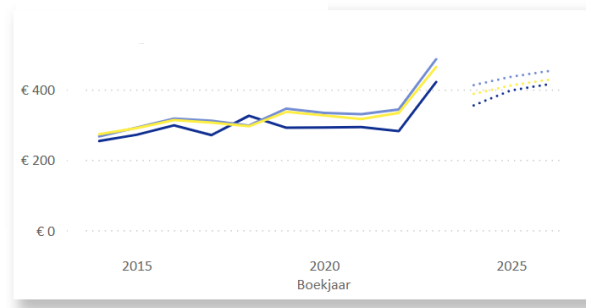

Kluisbergen scoort onder het gemiddelde voor wat betreft inkomsten uit fiscale ontvangsten. We zoeken naar oorzaken binnen de twee belangrijkste categorieën van fiscale inkomsten. Kijken we naar de ontvangen OOV per inwoner, dan zien we dat deze onder het cluster- en Vlaams gemiddelde blijven. We merken ook dat we op vlak van inkomsten uit APB onder de gemiddeldes blijven. Dit wordt voornamelijk gedreven door een relatief laag belastingtarief, lager dan het cluster- en Vlaamse gemiddelde. Het tarief staat momenteel vastgesteld op 6,5%, terwijl de cluster gemiddeld 7,55% heft, en Vlaanderen gemiddeld 7,17% rapporteert. Kijken we naar buurgemeenten dan merken we iets hogere tarieven op bij Maarkedal (7%), Wortegem-Petegem (7,7%), Ronse (8%), Avelgem (7%), Anzegem (7%), en Oudenaarde (7%). In Vlaanderen zijn er momenteel slechts 31 gemeenten die een lager tarief heffen, waaronder 7 kustgemeenten.

ONTVANGSTEN OOV / per inwoner

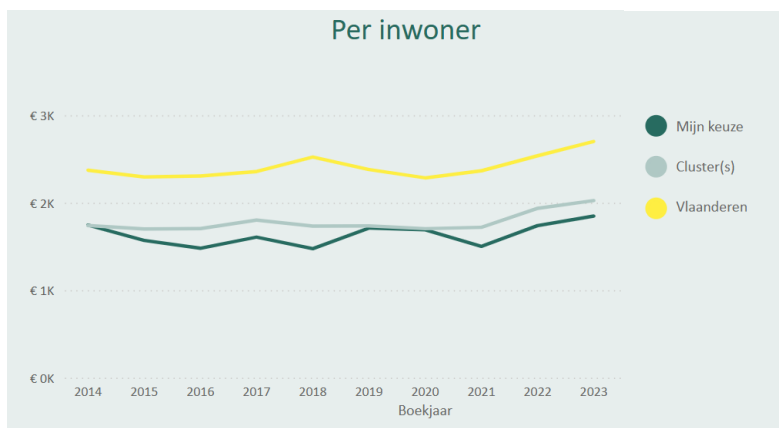

ONTVANGSTEN APB / per inwoner

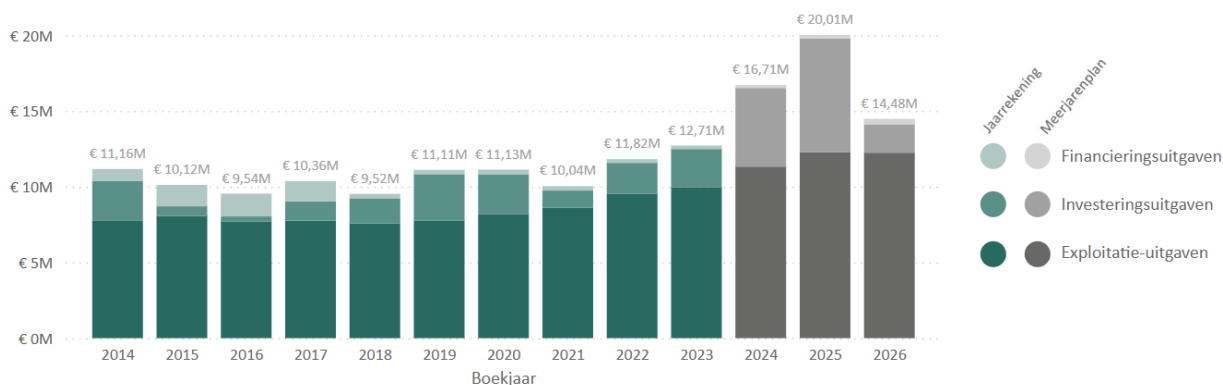

Uitgaven

Langs de uitgavenkant zien we dat we in het geheel relatief minder uitgeven per inwoner dan het Vlaamse gemiddelde, en ook minder uitgeven dan het clustergemiddelde (dat wel wordt benaderd).

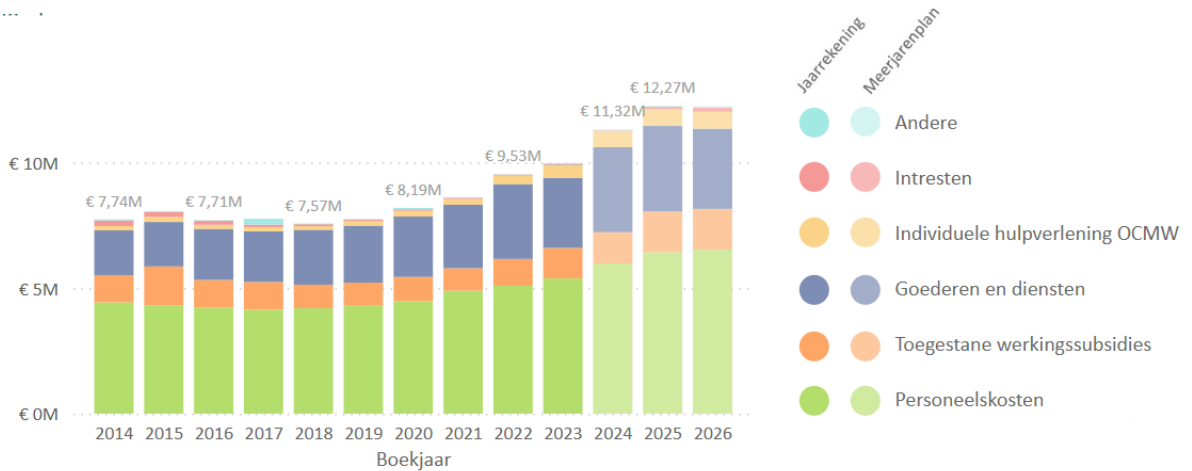

In de voorbije jaren bleven de investeringsuitgaven en exploitatie-uitgaven op een gelijkaardig niveau. Als we kijken naar de cijfers die in het meerjarenplan staan, dan is de investeringsinspanning telkens wel substantiëler dan diegene die we uiteindelijk in de jaarrekening rapporteren. De lagere realisatiegraad van de investeringen hangt samen met onze eigen interne organisationele capaciteit om de investeringen uit te voeren. Soms is ze ook te wijten aan externe partners die vertraging oplopen in de realisatie van de investeringen.

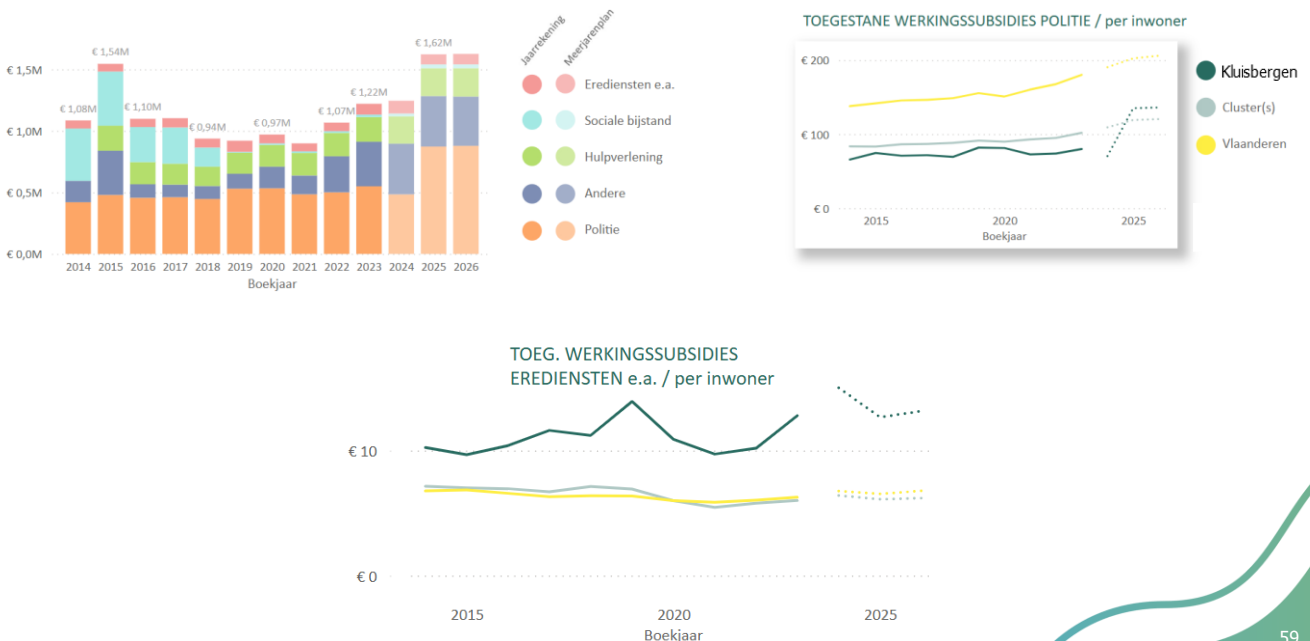
Uitgaven

Een gedetailleerder inzicht in de exploitatie-uitgaven leert ons dat de personeelskosten de belangrijkste uitgavenpost is. In lijn met alle regionale en Vlaamse tendensen neemt het belang van deze post ook toe. Verder zien we min of meer stabiliteit in de grootte van de verschillende uitgavenposten.

Bovenstaande grafiek bespreekt ook de evolutie van de toegestane werkingssubsidies. Deze subsidies betreffen de tussenkomsten van het bestuur in de werking van andere besturen en verenigingen (politiezone, hulpverlening, kerkfabriek, subsidies aan sport- en cultuurverenigingen,...). Kluisbergen geeft iets minder budget uit per inwoner voor wat betreft werkingssubsidies voor de politiezone dan collega's uit dezelfde cluster, al zal hier vanaf 2025 verandering in komen. Ook worden de kerkfabrieken veel sterker gefinancierd dan dat bij cluster-collega's of elders in Vlaanderen het geval is. De andere categorieën uitgaven liggen in lijn of onder de gemiddelden.

De gedetailleerde bespreking van de uitgaven inzake personeel bewaren we voor de uitgebreide bespreking van dit thema verder in het rapport.

Uitgaven

De taartdiagrammen rechts op deze pagina geven een uitsplitsing van de exploitatie uitgaven naar beleidsdomein voor Kluisbergen, de Belfius-cluster, en Vlaanderen.

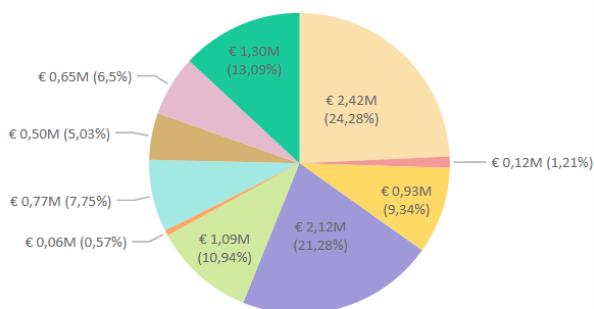
We merken hierbij op dat we minder dan gemiddeld uitgeven aan Zorg en Opvang dan de cluster en Vlaanderen. Ook voor Veiligheidszorg liggen de uitgaven lager dan het gemiddelde, al weten we uit wat we reeds besproken dat deze uitgavenpost zal groeien in de komende jaren.

In Leren en onderwijs wordt dan weer bovengemiddeld geïnvesteerd. Dit is logisch gezien Kluisbergen gemeentelijk basisonderwijs organiseert. Ook voor Natuur- en milieubeheer geeft Kluisbergen iets meer dan gemiddeld uit.

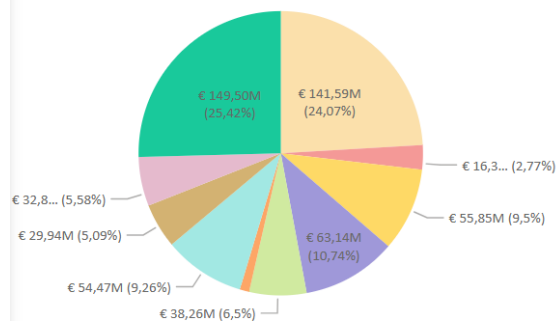
Voor de andere uitgavenposten ligt Kluisbergen op hetzelfde niveau als de referentiepunten.

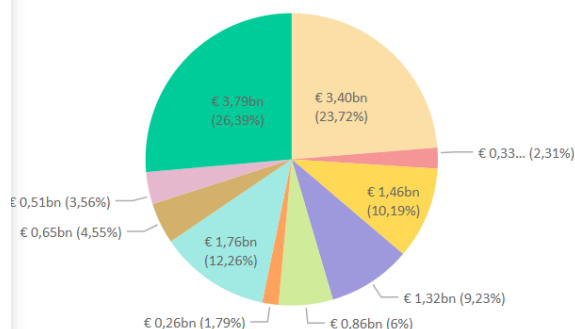
Kluisbergen

Cluster

Vlaanderen

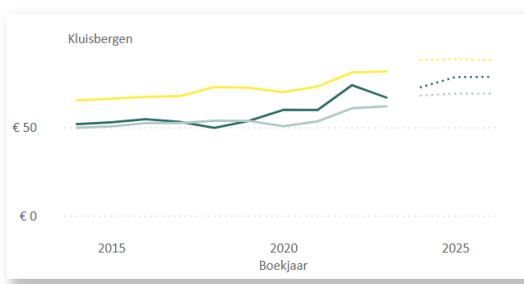
Uitgaven

Uit de eerder besproken burgerbevragingen georganiseerd door ABB bleek dat we over de hele lijn als gemeente vrij goed te scoren, behalve met betrekking tot de tevredenheid over sportvoorzieningen en de sportparticipatie. Ook voor jongerenvoorzieningen scoorden we iets minder goed.

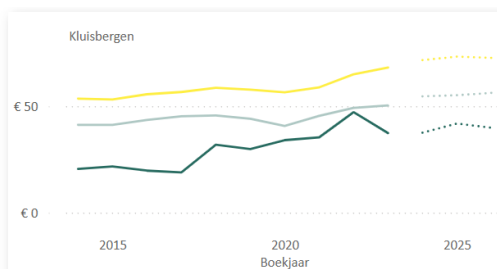
Zoomen we even in op de uitgaven in het beleidsdomein Cultuur en Vrije tijd, dan zien we dat we momenteel eerder gemiddeld uitgeven voor wat betreft culturele instellingen. Voor Sport en Jeugd geven we relatief gesproken iets minder uit dan collega's uit de cluster, al hebben we de voorbije jaren voor Sport wel een inhaalbeweging gemaakt.

CULTURELE INSTELLINGEN / per inwoner

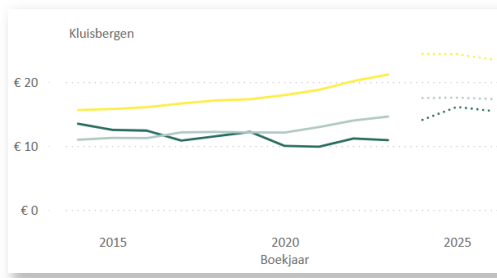
- Kluisbergen
- Cluster(s)
- Vlaanderen

SPORT / per inwoner

JEUGD / per inwoner

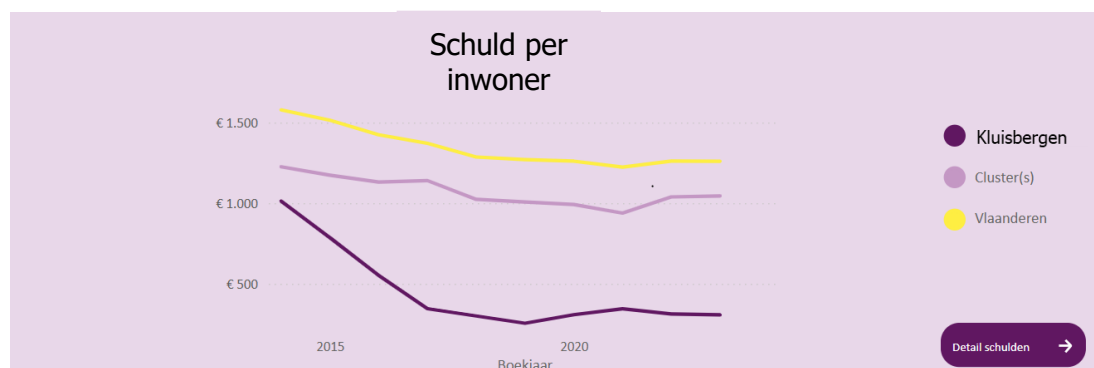
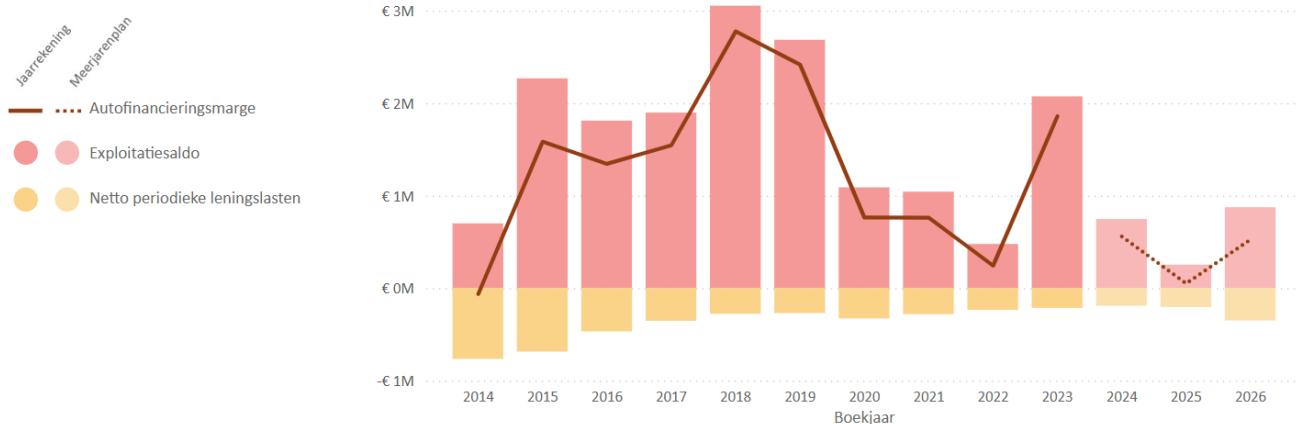

Evenwicht & schuld

Bekijken we de financiële evenwichten van Kluisbergen, dan zien we een exploitatiesaldo dat afneemt, met een eveneens dalende autofinancieringsmarge tot gevolg. De AFM is wat overblijft van alle courante inkomsten, nadat alle courante uitgaven zijn betaald (inclusief aflossingen van leningen dus, tegenstelling tot het exploitatiesaldo). De autofinancieringsmarge per inwoner ligt in lijn met de resultaten op clusterniveau en evolueert volgens de projecties ook in deze zin verder.

Voor wat betreft de financiële schuld van Kluisbergen merken we op dat deze zowel in absolute cijfers, als in relatieve cijfers ten opzichte van clustercollega's en de Vlaamse gemiddeldes zeer laag is.

We beschouwen de schuldsituatie van Kluisbergen momenteel dan ook als zijnde zeer gezond.

Kluisbergen bevindt zich in een redelijk stabiele financiële situatie, met geen al te grote autofinancieringsmarge, maar met een zeer lage financiële schuld.

De belangrijkste inkomstenbronnen zijn de werkingssubsidies. Kluisbergen haalt relatief weinig inkomsten uit eigen fiscale ontvangsten.

Toekomstige financiële uitdagingen kunnen voortkomen uit de vergrijzing van de bevolking, wat een impact kan hebben op de inkomsten uit APB. Een herziening van het huidige fiscale beleid en de bijbehorende reglementen om de financiële situatie verder te optimaliseren is het overwegen waard.

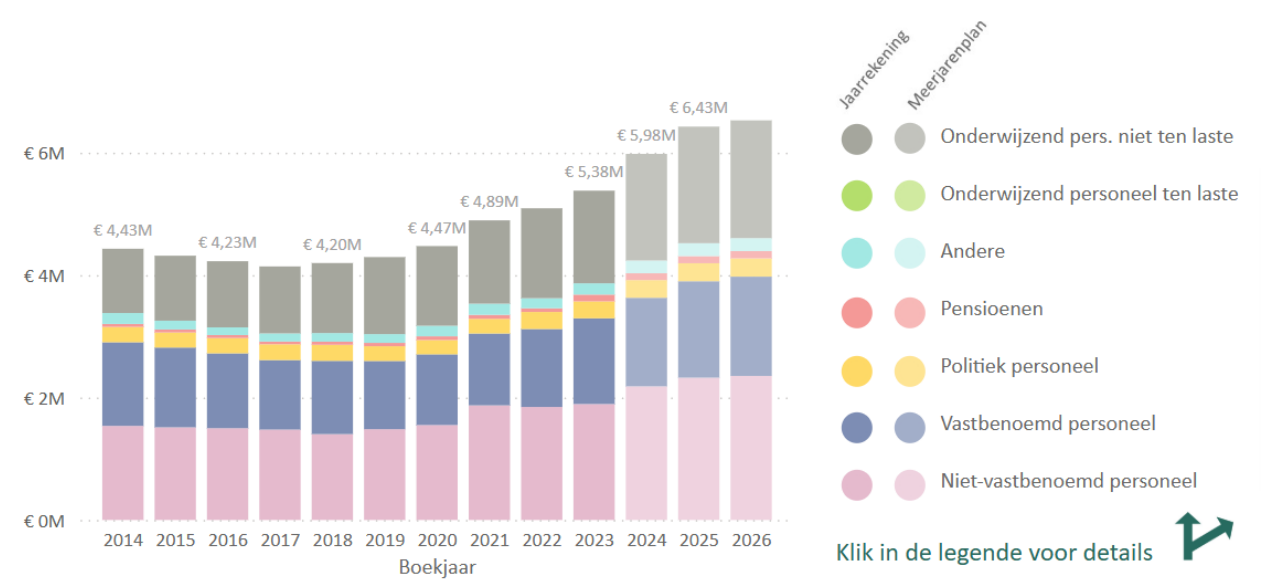
Aan de uitgavenkant geven we minder uit per inwoner dan het Vlaamse gemiddelde en dan het gemiddelde van de Belfius-cluster waartoe we behoren. De grootste uitgavenposten zijn personeelskosten en werkingssubsidies. Kijken we naar de beleidsdomeinen dan zien we dat we relatief veel uitgeven aan Leren en onderwijs, logisch gezien we gemeentelijk basisonderwijs organiseren. Ook gaan er relatief veel middelen naar Natuur en bosbeheer. De beleidsdomeinen rond Zorg ontvangen relatief gesproken iets minder middelen.

Als onderdeel van een organisatie-brede audit, bekeek Audit Vlaanderen ook de werking van de financiële dienst. Meerdere aspecten van het financieel management, zoals de correcte inning van inkomsten en een degelijk beheer van uitgaven, verlopen volgens de auditors in grote mate beheerst. Het jaarlijks proces van financiële planning is duidelijk voor de medewerkers en verloopt vlot. Budgetverantwoordelijken kunnen hun krediet ook steeds opvolgen. Uit de gevoerde gesprekken blijkt een vlotte samenwerking tussen de financiële dienst en de overige diensten van het lokaal bestuur. In haar auditverslag doet de auditor een aantal aanbevelingen aan de financiële dienst. In de komende periode evalueren we de invoering ervan.

In het algemeen is Kluisbergen financieel gezond.

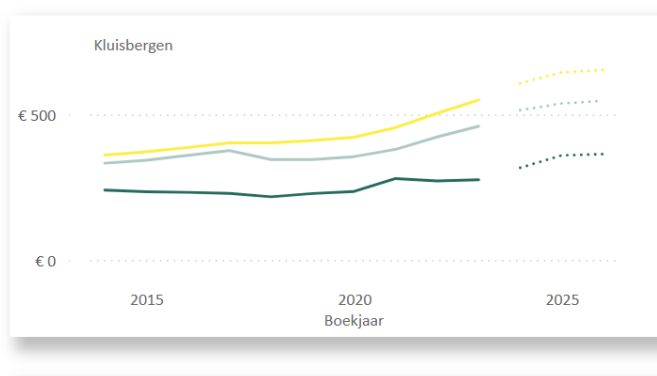
We starten de bespreking van het personeelsbeheer met een analyse van de uitgaven. We merken hierbij een algemeen stijgende tendens in uitgaven aan personeel. Deze tendens is uiteraard niet vreemd en in lijn met de gemiddelden op Vlaams- en op clusterniveau.

Vergelijken we de uitgaven met Vlaanderen en de cluster, dan merken we op dat Kluisbergen relatief weinig uitgeeft (in euro/inwoner) aan personeel, zowel als het over vast-benoemden als niet-vastbenoemden gaat.

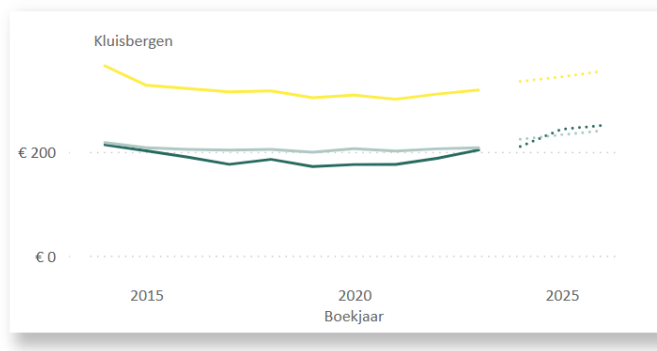

NIET-VASTBENOEMD PERSONEEL / per inwoner

- Kluisbergen
- Cluster(s)
- Vlaanderen

VASTBENOEMD PERSONEEL / per inwoner

Op beleidsvlak beschikken we over enkele belangrijke basisdocumenten, zoals een rechtspositieregeling, een arbeidsreglement en een personeelsplan. Deze documenten zijn actueel en bevatten onder andere een deontologische code, een re-integratieplan en een procedure rond psychosociale interventie. Daarnaast hebben we een aantal beleidskeuzes gemaakt, zoals het niet langer aanwerven van statutaire personeelsleden en het momenteel niet aanbieden van thuiswerk.

Positieve aspecten in het personeelsbeleid

Er heerst een collegiale en open sfeer binnen de organisatie. Medewerkers voelen zich gehoord en geholpen door hun leidinggevenden en collega's. De communicatie is informeel maar toegankelijk, en leidinggevenden staan klaar om te ondersteunen waar nodig. Ook de tevredenheid over de personeelsadministratie en de werk-privébalans is algemeen positief. Het recent geïntroduceerde systeem van opvolgingsgesprekken, waarin onder meer het welbevinden van medewerkers wordt besproken, wordt als een waardevolle stap ervaren en biedt kansen om het personeelsbeleid verder te versterken.

Aandachtspunten en verbeterkansen

Hoewel er een solide basis is, biedt het personeelsbeleid ook mogelijkheden tot verdere ontwikkeling. Enkele verbeterpunten:

✓ Visie en structuur

Er is nood aan een meer formele en overkoepelende visie op het personeelsbeleid. Dit omvat onder andere de ontwikkeling van een vormingsplan en competentie management. Momenteel worden opleidingen individueel aangevraagd en goedgekeurd, maar ontbreekt een structureel overzicht, wat kan leiden tot een onevenwichtige invulling van vormingsnoden.

✓ Functiebeschrijvingen en verwachtingen

Voor sommige medewerkers en leidinggevenden ontbreken actuele functiebeschrijvingen. Dit kan zorgen voor onduidelijkheid over wat van hen wordt verwacht. Voor de recente aanwervingen werd dit al aangepakt.

✓ Onboarding en begeleiding

Het introduceren en begeleiden van nieuwe medewerkers kan verder worden geformaliseerd. Het ontbreken van een uitgewerkt introductiebeleid vergroot het risico dat nieuwe medewerkers zelf hun weg moeten zoeken, wat hun inwerking bemoeilijkt. Recent werd hier zeker al bijkomende aandacht aan besteed en de capaciteit van de HR-dienst werd ook vergroot door het aantrekken van een nieuwe medewerker.

✓ Welzijnsbeleid

Het welzijnsbeleid kan worden versterkt door de rol van vertrouwenspersonen en de preventieadviseur duidelijker te positioneren. Het is belangrijk dat medewerkers weten bij wie ze terecht kunnen met vragen of zorgen. De uitvoering van een psychosociale risicoanalyse is momenteel in voorbereiding en kan deze aspecten versterken

✓ Afwezigheids- en aanwezigheidsbeleid

Het opvolgen en rapporteren van absentieïsme gebeurt momenteel niet systematisch. Een beleid rond absentieïsme kan bijdragen aan het welzijn van medewerkers en de operationele continuïteit.

✓ Efficiënt werken

De beperkte mogelijkheid tot geconcentreerd werken door een gebrek aan specifieke ruimten of thuiswerkopties vormt een uitdaging voor administratieve medewerkers. Het aanpakken van deze situatie kan bijdragen aan een hogere efficiëntie en minder kans op fouten.

Sterke punten in de uitvoering

Ondanks enkele verbeterpunten, toont het dagelijks functioneren van onze organisatie veel positieve elementen. We investeren in open communicatie, en initiatieven zoals teambuilding en informele opvolging van nieuwe medewerkers worden gewaardeerd. De werving en selectie van nieuwe medewerkers verloopt momenteel zonder grote knelpunten.

1. Facilities

Er zijn mogelijkheden om ons facilitair beleid verder te structureren en te verduurzamen. Procesmatig werken we met juridisch correcte procedures voor overheidsopdrachten en hebben we aandacht voor wetgeving en interne processen. Tegelijkertijd zijn er wel verbeterpunten en kansen om het beleid rond facilitair beheer, beveiliging van gebouwen en aankoopbeheer verder te versterken.

Sterke punten

✓ Juridisch correcte procedures voor overheidsopdrachten

We passen de wetgeving rond overheidsopdrachten zorgvuldig toe. Medewerkers hebben toegang tot begeleiding en ondersteuning via de financieel directeur en algemeen directeur, en een softwaretoepassing (3P) helpt bij het opstellen van bestekken. De visumcontrole bij grotere aankopen wordt consequent uitgevoerd. Dit zorgt ervoor dat de vraag beter aansluit bij de behoeften van de organisatie.

✓ Versterking technische dienst

Met de recente aanwervingen binnen de technische dienst zetten we in op een betere ondersteuning van het magazijnbeheer en het beheer van facilitaire middelen. Deze versterking biedt kansen om processen verder te structureren.

✓ Aandacht voor wetgeving

Er is doorheen de organisatie brede aandacht voor het toepassen van de wetgeving overheidsopdrachten, met duidelijke interne procedures en hulpmiddelen.

Verbeterkansen

Hoewel de basis van het facilitair beleid en het aankoopbeheer aanwezig is, kunnen we enkele belangrijke aandachtspunten aanpakken:

✓ Facilitair beheer en gebouwbeveiliging

- Het ontbreken van een actueel overzicht van de staat van gebouwen maakt het moeilijk om herstellingen en renovaties tijdig te plannen. Een langetermijnplan voor onderhoud en investeringen zou hier uitkomst bieden.
- Aanvragen en meldingen worden wel geregistreerd, maar de afhandeling en opvolging verlopen minder transparant. Het maken van duidelijke afspraken over prioriteiten en terugkoppeling naar melders kan de efficiëntie en tevredenheid verbeteren.
- Het magazijnbeheer kan worden geoptimaliseerd door een actuele inventaris en duidelijke afspraken rond materiaalgebruik.

✓ Aankoopbeheer

- De lange termijnplanning van aankopen is sterk afhankelijk van de diensten. Soms worden aankopen ad hoc of last minute gedaan. Een betere planning op middellange termijn, afgestemd op terugkerende taken en projecten, kan zorgen voor een meer gestructureerd aankoopbeleid.
- Niet alle bestekken worden via de beschikbare software opgesteld, wat het risico vergroot dat deze niet voldoen aan de meest actuele regelgeving.
- Er is nog weinig aandacht voor organisatiebreed aankoopmanagement, zoals het overwegen van raamcontracten, alternatieve gunningscriteria of het regelmatig bevragen van de markt.

We beschikken over een degelijke basis op het gebied van facilitair beleid en aankoopbeheer, met sterke aandacht voor juridische correctheid en interne begeleiding. Door te investeren in een meer gestructureerd en transparant beheer van facilitaire middelen, gebouwen en aankopen kunnen we onze efficiëntie vergroten, risico's verminderen en de duurzaamheid van haar beleid versterken.

IT-infrastructuur

Als het gaat over informatica beschikken we momenteel over een degelijke operationele ICT-werking. Het is duidelijk wie verantwoordelijk is voor ICT, en problemen of meldingen worden doorgaans snel opgevolgd. Nieuwe medewerkers hebben bij indiensttreding meteen toegang tot hun IT-middelen, en de ICT-dienst communiceert regelmatig over updates, werken en phishing, wat bijdraagt aan de bewustwording rond informatieveiligheid.

De samenwerking met een externe firma voor het beheer van servers en de opvolging van informatieveiligheid zorgt voor continuïteit en specialistische ondersteuning. De servers worden extern beheerd en regelmatig geüpdatet, wat bijdraagt aan een robuuste ICT-infrastructuur. Daarnaast worden phishingtests en sensibilisering rond GDPR uitgevoerd door een informatieveiligheidsconsulent. Het paswoordbeleid – met driemaandelijks wijzigingen – is een bijkomende sterke maatregel.

Verbeterpunten en kansen

Hoewel de operationele ICT-werking sterk is, zijn er mogelijkheden om de strategische aanpak verder te versterken:

✓ Strategische visie en planning

Het ontbreken van een toekomstgerichte visie en een formeel ICT-beleidsplan zorgt ervoor dat acties en projecten momenteel niet altijd in een breder kader passen. Dit kan leiden tot een ad hoc-aanpak en een gebrek aan samenhang tussen initiatieven. Een beleidsplan dat de impact en prioriteiten van digitaliseringsprojecten beschrijft, kan helpen om strategie en uitvoering beter op elkaar af te stemmen.

✓ Informatieveiligheidsplan en toegangsbeheer

Hoewel we de visie op informatieveiligheid recent hebben uitgeschreven, ontbreken we momenteel nog een concreet informatieveiligheidsplan met uitgewerkte acties en beheersmaatregelen. Daarnaast is er behoefte aan een duidelijke procedure voor het beheer van toegangsrechten om de veiligheid verder te versterken.

✓ Bedrijfscontinuïteit

Een volwaardig bedrijfscontinuïteitsplan is momenteel niet beschikbaar. Hoewel er in 2021 een aanzet werd gedaan, is deze nooit afgewerkt en inmiddels verouderd. Dit vormt een risico voor de organisatie bij een ICT-incident of andere calamiteit, omdat snelle en efficiënte heropstart daardoor niet gegarandeerd is.

✓ Onafhankelijkheid in strategische keuzes

De samenwerking met een externe firma biedt belangrijke voordelen, maar vergroot ook de afhankelijkheid bij strategische ICT-beslissingen. Het is het overwegen waard eigen strategische kennis verder uit te bouwen om onafhankelijke beslissingen te nemen, bijvoorbeeld rond de keuze voor cloud-oplossingen of andere ICT-investeringen.

✓ Aanhoudende IT-problemen

De dienst Gemeentewerken ervaart aanhoudende informaticaproblemen veroorzaakt door een instabiel netwerk. Een structurele oplossing voor dit probleem moet worden gezocht.

De interne analyse van Kluisbergen brengt de sterktes en zwaktes van de gemeentelijke organisatie in kaart en biedt belangrijke inzichten voor een efficiëntere en toekomstbestendige werking. De analyse toont aan dat de gemeente over sterke fundamenten beschikt, maar dat er nog ruimte is voor verdere professionalisering en verfijning.

Een van de belangrijkste sterktes is de open cultuur binnen de organisatie, waarbij medewerkers en leidinggevenden elkaar gemakkelijk aanspreken en er korte communicatielijnen zijn. Deze toegankelijkheid bevordert een snelle en informele kennisdeling en zorgt voor betrokkenheid bij het beleid. Daarnaast zijn er duidelijke stappen gezet op vlak van digitalisering en externe communicatie, wat heeft geleid tot een verhoogde tevredenheid onder burgers.

Toch zijn er enkele aandachtspunten die verdere aandacht vereisen. Het interne communicatie- en informatiebeheer verloopt momenteel grotendeels informeel en ad hoc, waardoor belangrijke informatie mogelijks niet altijd consistent wordt gedeeld binnen de organisatie. Een meer gestructureerde aanpak kan bijdragen aan een betere interne samenwerking en meer efficiëntie.

Ook op vlak van monitoring en projectbeheer liggen er eveneens uitdagingen. Hoewel er sterke initiatieven bestaan, ontbreekt een uniforme aanpak voor de opvolging van projecten en processen. Dit kan leiden tot inconsistenties en een reactieve aanpak bij uitdagingen. Door het invoeren van een monitoringscultuur en duidelijke overlegstructuren kunnen de interne processen verder geoptimaliseerd worden.

Op het gebied van personeelsbeheer is er sprake van een positieve en collegiale sfeer. Medewerkers voelen zich gehoord en gewaardeerd, wat de interne cohesie versterkt. Toch zijn er aandachtspunten zoals het ontbreken van actuele functiebeschrijvingen, een formeel onboardingbeleid en een structureel vormingsplan. Deze elementen kunnen bijdragen aan een efficiëntere inzet van medewerkers en een betere ondersteuning van hun professionele groei.

Financieel gezien bevindt de gemeente zich in een stabiele positie. De lage financiële schuld biedt ruimte voor toekomstige investeringen, al blijft de beperkte uitvoeringsgraad van geplande investeringen een aandachtspunt. Het is cruciaal om interne capaciteit en samenwerking met externe partners verder te versterken om de realisatie van projecten te versnellen.

Tot slot toont de interne analyse dat er sterke fundamenten aanwezig zijn in de organisatie, maar dat verdere professionalisering nodig is om langetermijndoelstellingen te realiseren. Door een meer gestructureerde aanpak te hanteren, de interne communicatie te verbeteren en strategische prioriteiten scherp te stellen, kan Kluisbergen niet alleen de interne efficiëntie verhogen, maar ook een betere dienstverlening aan haar inwoners garanderen. Deze interne analyse vormt daarmee een waardevol startpunt voor de verdere uitbouw van een sterk en toekomstgericht lokaal bestuur.

Dit document is tot stand gekomen in co-creatie

kluis
bergen

 MOORE